

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ЗАКОНЫ

Татарстан Республикасы Сайлау кодексына һәм Татарстан Республикасының аерым закон актларына үзгәрешләр кертү һәм Татарстан Республикасы аерым закон актларының (закон актлары нигезләмәләренен) үз көчләрен югалтуын тану турында

Татарстан Республикасы
Дәүләт Советы тарафыннан
2022 елның 23 сентябрендә
кабул ителде

1 статья

Татарстан Республикасы Сайлау кодексына (Татарстан Дәүләт Советы Жыелма басмасы, 2007, № 5, № 12 (I өлеш); 2010, № 6 (I өлеш); 2011, № 8 (I өлеш), № 12 (I өлеш); 2012, № 6 (I өлеш); 2013, № 10; 2014, № 5; 2015, № 5; 2016, № 4, № 6 (I өлеш); Татарстан Республикасы законнар жыелмасы, 2017, № 27 (I өлеш), № 52 (I өлеш), № 55 (I өлеш); 2018, № 44 (I өлеш), № 83 (I өлеш); 2019, № 2 (I өлеш), № 28 (I өлеш); 2020, № 4 (I өлеш); 2021, № 1 (I өлеш), № 29 (I өлеш), № 93 (I өлеш) түбәндәге үзгәрешләргә кертергә:

1) 4 статьяда:

а) 5 өлештә «гражданлыгы» сүзеннән соң «(подданлыгы)» сүзен өстәргә;

б) 6 өлештә:

2 пунктта «затлар,» сүзеннән соң «шулай ук хөкем ителүе кире алынган яисә юкка чыгарылган, өлеге жинаятьләргә кылган өчен хөкем ителгән затлар – хөкем ителүе кире алынган яисә юкка чыгарылган көннән алып биш ел үткәнчегә кадәр,» сүзләрен өстәргә;

2¹ пунктта «127² статьясындагы беренче өлешендә,» сүзләреннән соң «133 статьяның икенче өлешендә, 134 статьяның беренче өлешендә,» сүзләрен, «затлар» сүзеннән соң «, шулай ук хөкем ителүе кире алынган яисә юкка чыгарылган, өлеге жинаятьләргә кылган өчен ирегәннән мәхрүм итүгә хөкем ителгән затлар» сүзләрен өстәргә;

в) 6¹ өлештә «1¹, 1² һәм 2¹ пунктларында» сүзләрен «1¹, 1², 2 һәм 2¹ пунктларында» сүзләренә алмаштырырга;

2) 6¹ статьяда:

а) 1 өлештә «сайлаучыларның гомеренә һәм (яисә) сәламәтлегенә куркыныч янаганда,» сүзләрен төшереп калдырырга;

б) 2 өлештә:

1 пунктта «сайлауларны оештыручы сайлау комиссиясенә тиешле муниципаль берәмлек территориясендәге муниципаль сайлауларга кагылышлы дәлилләнгән тәкъдире буенча» сүзләрен «тиешле муниципаль берәмлек территориясендәге муниципаль сайлауларга карата» сүзләренә алмаштырырга;

2 пунктта «Татарстан Республикасы Үзәк сайлау комиссиясенә Татарстан Республикасы территориясендәге теләсә нинди сайлауларга кагылышлы дәлилләнгән тәкъдире буенча» сүзләрен «Татарстан Республикасы территориясендәге теләсә нинди сайлауларга карата» сүзләренә алмаштырырга;

3) 10 статьяда:

а) 1 өлешнең өченче абзацын үз көчен югалткан дип танырга;

б) 12 өлештә «муниципаль берәмлек сайлау комиссиясе» сүзләрен «территориаль комиссия» сүзләренә алмаштырырга;

4) 11 статьяда:

а) 2 өлештә «Муниципаль берәмлекләрнең сайлау комиссияләре, жирле үзидарә органнарына сайлаулар буенча округ комиссияләре, территория,» сүзләрен «Жирле үзидарә органнарына сайлаулар буенча округ комиссияләре, территория,» сүзләренә алмаштырырга;

б) 3 өлештә «13 статьясының 8 өлешендә,» сүзләрен төшереп калдырырга;

в) 4 өлештә «13 статьясының 8 өлеше,» сүзләрен төшереп калдырырга;

г) 4² өлештә «13 статьясындагы 8 өлеше,» сүзләрен төшереп калдырырга;

д) 6 өлешне түбәндәге редакциядә баян итәргә:

«6. Дәүләт хезмәткәрләре һәм муниципаль хезмәткәрләр Татарстан Республикасы Үзәк сайлау комиссиясе, округ комиссиясе, территория, участок комиссиясе әгъзаларының гомуми саныннан икедән береннән күбрәген тәшкил итә алмый. Әлеге нигезләмә аерымланган жирләрдә, торак пунктлардан ерак жирләрдә урнашкан хәрби частлар территорияләрендә оештырылган сайлау участкаларында участок комиссияләрен формалаштырганда исәпкә алынмаска мөмкин.»;

е) 8 өлештә «жирле үзидарә органнары,» сүзләрен, «, жирле үзидарә органы» сүзләрен һәм «муниципаль районның (шәһәр округының) сайлау комиссиясенә – Татарстан Республикасы Үзәк сайлау комиссиясе тарафыннан, жирлек сайлау комиссиясенә – муниципаль район сайлау комиссиясе тарафыннан,» сүзләрен төшереп калдырырга;

ж) 11 өлештә «муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясенә,» сүзләрен төшереп калдырырга, «сайлау комиссиясе» сүзләрен «комиссия» сүзенә алмаштырырга;

5) 12 статьяда:

а) 10 өлештә «муниципаль районнар, шәһәр округлары, шәһәр эчендәге районнар (шәһәр эчендәге бүленеш белән шәһәр округы) сайлау комиссияләренен» сүзләрен «муниципаль район, шәһәр округы, шәһәр эчендәге район (шәһәр эчендәге бүленеш белән шәһәр округындагы) жирле үзидарә органнарына сайлауларны әзерләүне һәм үткөрүне оештыручы территория комиссияләренен» сүзләренә алмаштырырга;

б) 10² өлештә «муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе» сүзләрен «муниципаль сайлауларны оештыручы комиссия»;

б) 13 статьяны үз көчен югалткан дип танырга;

7) 15 статьяда:

а) 4 өлешне үз көчен югалткан дип танырга;

б) 8 өлешкә түбәндәге эчтәлеккә жөмлө өстәргә: «Татарстан Республикасы Үзәк сайлау комиссиясе, Россия Федерациясе Үзәк сайлау комиссиясе белән килештереп, дистанцион рәвештә электрон тавыш бирүне үткөрүне тәэмин итү өчен бер йә берничә махсус территория комиссиясе төзәргә хокуклы.»;

8) 16 статьяда:

а) 1 өлешкә түбәндәге эчтәлеккә яңа икенче жөмлө өстәргә: «Татарстан Республикасы Үзәк сайлау комиссиясе карары белән жирле үзидарә органнарына сайлауларны әзерләүне һәм үткөрүне оештыручы сайлау комиссиясенен вәкаләтләре бу муниципаль берәмлек чикләрендә эшләрүче участок комиссиясенә йөкләнергә мөмкин.»;

б) 6¹ өлештә «Сайлаучылар» сүзә алдыннан «Вахта поселогында,» сүзләрен өстәргә;

в) түбәндәге эчтәлеккә 8 өлеш өстәргә:

«8. Участок комиссиясе, жирле үзидарә органнарына сайлауларны әзерләүне һәм үткөрүне оештыручы комиссия вәкаләтләрен башкарган очракта, әлегә Кодексның 108 статьясында каралган территория комиссиясе вәкаләтләрен гамәлгә ашыра.»;

9) 17 статьяда:

а) 5 һәм 6 өлешләренә үз көчен югалткан дип танырга;

б) 20 өлешкә түбәндәге эчтәлеккә жөмлөләр өстәргә: «Татарстан Республикасы Үзәк сайлау комиссиясе аппаратының дәүләт хезмәте вазыйфаларын биләрүче хезмәткәрләренен матди (шул исәптән акчалата түләрү, башка түләрүләр күләме һәм төрләре) һәм социаль тәэминаты дәрәжәсе Татарстан Республикасы законнары һәм башка норматив хокукый актлары белән билгеләнә. Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнары Татарстан Республикасы Үзәк сайлау комиссиясе аппараты хезмәткәрләрен матди һәм социаль тәэмин итү (шул исәптән медицина, шифаханә-курорт, торак-көнкүреш, пенсия тәэминаты һәм башка төр тәэминат) буенча кирәкле чаралар күрәләр.»;

в) 21 өлешне үз көчен югалткан дип танырга;

10) 18 статьяда:

а) 1 өлешнең 1 пунктында «гражданлыгы» сүзеннән «(подданлыгы)» сүзен өстәргә;

б) түбәндәге эчтәлекле 4¹ өлеш өстәргә:

«4¹. Хәлиткеч тавыш хокукына ия комиссия әгъзасы составына үзе билгеләп куелган комиссиянең, шулай ук башка комиссиянең мәнфәгатьләрен үзенә бирелгән ышанычнамә нигезендә судта белдерергә хокуклы.»;

в) 8 өлешнең 1 пунктында «чит ил гражданлыгы» сүзләрен «чит ил гражданлыгы (подданлыгы)» сүзләренә алмаштырырга;

г) 9 өлештә «комиссия әгъзасын билгеләп куйган» сүзләрен «компетенциясенә комиссия әгъзасын билгеләп кую кергән» сүзләренә алмаштырырга;

д) 10 өлештә «комиссия әгъзасын билгеләп куйган» сүзләрен «компетенциясенә комиссия әгъзасын билгеләп кую кергән» сүзләренә, «11 – 16» саннарын «11, 12, 14 – 16» саннарына алмаштырырга, «муниципаль район (шәһәр округы) сайлау комиссиясенең яңа әгъзасы – Татарстан Республикасы Үзәк сайлау комиссиясе тарафыннан, жирлек сайлау комиссиясенең яңа әгъзасы – муниципаль район сайлау комиссиясе (әгәр мондый комиссия төзелмәгән булса, – территория комиссиясе) тарафыннан,» сүзләрен төшереп калдырырга;

е) 11 өлештә «, муниципаль берәмлекнең даими нигездә эшләүче һәм юридик зат булып торучы сайлау комиссиясе рәисе яисә секретаре тиешле» сүзләрен төшереп калдырырга;

ж) 12 өлешне түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«12. Хәлиткеч тавыш хокукына ия Татарстан Республикасы Үзәк сайлау комиссиясе әгъзаларының, әлеге статьяның 11 өлешендә күрсәтелгәннәреннән тыш, даими (штат) нигездә эшләү мөмкинлеге, шулай ук даими (штат) нигездә эшләүче хәлиткеч тавыш хокукына ия Татарстан Республикасы Үзәк сайлау комиссиясе әгъзаларына акчалата түләү, комиссиянең бу әгъзаларына башка түләүләр күләме һәм төрләре Татарстан Республикасы законнары һәм башка норматив хокукый актлары белән билгеләнә.»;

з) 13 өлешне түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«13. Татарстан Республикасы Үзәк сайлау комиссиясе Рәисе, Рәис урынбасары, секретаре Татарстан Республикасы дәүләт вазыйфаларын билиләр. Татарстан Республикасы Үзәк сайлау комиссиясенең даими (штат) нигездә эшләүче әгъзалары дәүләт хакимияте органнарында, дәүләт органнарында, жирле үзидарә органнарында башка вазыйфалар били алмый, укуту эшчәнлегеннән, фәнни эшчәнлек һәм бүтән ижат эшчәнлегеннән тыш, эшкуарлык эшчәнлеге һәм башка түләүле эшчәнлек белән шөгыйльләнә алмый. Бу чакта укуту эшчәнлеге, фәнни эшчәнлек һәм бүтән ижат эшчәнлеге, Россия Федерациясенең халыкара шартнамәсендә яисә Россия Федерациясе законнарында башкасы каралмаган булса, чит дәүләтләр, халыкара оешмалар һәм чит ил оешмалары, чит ил гражданны һәм гражданлыгы булмаган затлар акчалары исәбеннән генә финанслана алмый.»;

и) 13² өлештә «, акциялөргә» сүзен һәм «, акциялөрне» сүзен төшереп калдырырга;

к) 14 өлешне түбәндөгә редакциядә бөян итәргә:

«14. Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнары өлеге статьяның 11 һәм 12 өлешләрендә саналган затларны матди һәм социаль тәэмин итү (шул исәптән медицина, шифаханә-курорт, торак-көнкүреш, пенсия тәэминаты һәм башка төр тәэминат) буенча кирәкле чаралар күрәләр. Татарстан Республикасы Үзәк сайлау комиссиясе Рәисен, Рәис урынбасарын, секретарен матди тәэмин итү (шул исәптән акчалата түләү, бүтән түләүләр күләме һәм төрләре) һәм социаль тәэмин итү дәрәжәсе Татарстан Республикасы Дәүләт Советында Татарстан Республикасы дәүләт вазыйфаларын биләүче затлар өчен билгеләнгән матди һәм социаль тәэмин итү дәрәжәсеннән түбәнрәк булмаска тиеш. Күрсәтелгән затларга акчалата түләү күләме һәм төрләре, шулай ук башка түләүләр күләме һәм төрләре Татарстан Республикасы законнары һәм башка норматив хокукый актлары белән билгеләнә.»;

л) 15 өлештә «Үзләре кергән комиссиянең вәкаләтләре тәмамлануга бәйле рәвештә вәкаләтләр чоры тәмамланган, өлеге комиссиянең яңа составы әгъзалары итеп билгеләнмәгән һәм пенсия яшенә житкән яисә тиешле вазыйфа буенча вәкаләтләр башкарган чорда хезмәткә сәләтен югалткан Татарстан Республикасы Үзәк сайлау комиссиясе Рәисе, Рәис урынбасары, секретаре дәүләт вазыйфаларын биләгән затларга, муниципаль берәмлекләренең даими нигездә эшләүче һәм юридик зат булып санала торган сайлау комиссияләренең хәлиткеч тавыш хокукына ия булган, бу комиссияләрдә даими нигездә (штатта) эшләүче әгъзаларына» сүзләрен «Үзләре кергән Татарстан Республикасы Үзәк сайлау комиссиясе вәкаләтләре чоры тәмамлануга бәйле рәвештә вәкаләтләр чоры тәмамланган өлеге комиссиянең Рәисе, Рәис урынбасары, секретаре дәүләт вазыйфаларын биләгән, өлеге комиссиянең яңа составы әгъзалары итеп билгеләп куелмаган һәм пенсия яшенә житкән яисә тиешле вазыйфа буенча вәкаләтләр башкарган чорда хезмәткә сәләтен югалткан затларга» сүзләренә алмаштырырга, «, муниципаль берәмлекләр уставларында һәм жирле үзидарә органнарының башка норматив хокукый актларында» сүзләрен төшереп калдырырга;

м) 19 өлештә:

4 пунктны түбәндөгә редакциядә бөян итәргә:

«4) тиешле комиссиянең, машина тарафыннан укыла торган чыганаclarдагы документларны һәм материалларны да кертеп, турыдан-туры сайлауларга бәйле документлары һәм материаллары (шул исәптән сайлаучылар исемлекләре, электрон рәвештә төзелгән исемлекләренә дә кертеп, үзенең булу урыны буенча сайлаучылар исемлегенә кертү турында гаризалар биргән сайлаучылар хакындагы белешмәләр, имза кәгазьләре, кандидатларның, сайлау берләшмәләренең финанс хисаплары, бюллетеньнәр) белән танышырга һәм шушы документларның, материалларның (бюллетеньнәрдән, сайлаучылар исемлекләреннән, шул исәптән электрон рәвештә төзелгәннәреннән дә, имза кәгазьләреннән, федераль законда билгеләнгән төрлөпкә конфиденциаль мәгълүматны тәшкит итә торган мәгълүматка кертелгән башка документлардан һәм материаллардан тыш) күчәрмәләрен алырга, бу күчәрмәләренә раслауны таләп итәргә хокуклы.»;

түбөндөгө эчтөлөккө 4¹ пункт өстөргө:

«4¹) түбөнгөрөк комиссиянең өлеге өлөшнөң 4 пунктында күрсөтелгән документлары һәм материаллары белән танышырга һәм шушы документларның, материалларның (бюллетеньнөрдөн, сайлаучылар исемлеклөрөннөн, шул исәптән электрон рәвештә төзелгәннөрөннөн дә, имза кәгазьлөрөннөн, федераль законда билгеләнгән тәртиптә конфиденциаль мәгълүматны тәшкит итә торган мәгълүматка кертелгән башка документлардан һәм материаллардан тыш) күчөрмөлөрөн алырга, бу күчөрмөлөрне раслауны таләп итәргө хокуклы;»;

5 пунктта «исемлекләре» сүзеннән соң «, шул исәптән электрон рәвештә төзелгәннөрө,» сүзлөрөн өстөргө;

11) 20 статьяда:

а) 1 өлөшнө түбөндөгө редакциядә бәян итәргө:

«1. Бердәм сайлау округы күрсөткән кандидат, кандидатлар исемлеген күрсөткән сайлау берләшмәсе, Татарстан Республикасы дөүләт хакимияте органнарына сайлаулар үткөрөлгөндө, тиешенчө кандидатны, кандидатлар исемлеген теркөү өчен Татарстан Республикасы Үзөк сайлау комиссиясенө документларны биргән көннөн алып Татарстан Республикасы Үзөк сайлау комиссиясенөң киңөш бирү тавышы хокукына ия булган бер өгъзасын билгеләп куярга хокуклы.»;

б) түбөндөгө эчтөлөккө 2¹ өлөш өстөргө:

«2¹. Бер үк зат киңөш бирү тавышы хокукына ия комиссия өгъзасы итеп бер генө комиссиягө һәм бары тик бер кандидат, бер сайлау берләшмәсе тарафыннан гына билгеләп куела ала.»;

в) 3 өлөшнө түбөндөгө редакциядә бәян итәргө:

«3. Әлеге статьяның 1 һәм 2¹ өлөшлөрө нигезендө билгеләп куелган киңөш бирү тавышы хокукына ия комиссия өгъзасы түбөндөгөлөргө хокуксыз була:

1) тавыш бирү йомгаклары турында, сайлаулар нәтижәләре турында беркетмә төзөргө;

2) тиешле комиссия компетенциясенө кертелгән мәсьәлә буенча карар кабул иткөндө тавыш бирүдө катнашырга һәм комиссия карарларына имза салырга;

3) административ хокук бозулар турында беркетмәләр төзөргө.

Әлеге өлөшнөң нигезләмәләре киңөш бирү тавышы хокукына ия комиссия өгъзасының үзе билгеләп куелган комиссиянең хәлиткөч тавыш хокукына ия өгъзалары тарафыннан өлеге өлөштө күрсөтелгән гамәлләр башкарылганда катнашуын кире кагу өчен нигез була алмый.»;

г) түбөндөгө эчтөлөккө 3¹ өлөш өстөргө:

«3¹. Киңөш бирү тавышы хокукына ия комиссия өгъзасы өлеге Кодексның 18 статьясындагы 19 өлөшенөң 1 – 4, 6 пунктларында каралган сайлаулар өзөрлөү һәм үткөрү мәсьәләләре буенча хәлиткөч тавыш хокукына ия комиссия өгъзасының хокукларына ия була.»;

д) 4 өлөшнө түбөндөгө редакциядә бәян итәргө:

«4. Киңөш бирү тавышы хокукына ия комиссияләр өгъзаларының вөкаләтлөрө чоры тиешле сайлаулар нәтижәләре рәсми басылып чыккан көндө туктатыла.»;

е) 5 өлөшнө түбөндөгө редакцияда бөян итөргө:

«5. Эгәр кандидатка аны теркөүдөн, ө сайлау берлөшмөсөнө кандидатлар исемлеген теркөүдөн баш тартылса, йө кандидатны, кандидатлар исемлеген теркөү бетерелсө яисө кире кагылса, йө кандидат, кандидатлар исемлеге башка сөбөплөр белән вакытыннан алда төшөп калса, мондый кандидат тарафыннан, мондый кандидатлар исемлеген күрсөткөн сайлау берлөшмөсө тарафыннан билгеләп куелган сайлау комиссиясенөң киңәш бирү тавышы хокукына ия әгъзаларының вөкаләтләре тиешенчө теркөүдөн баш тартылган, теркөү бетерелгән яисө кире кагылган көннөн туктатыла, әгәр теркөүдөн баш тарту турындагы карар буенча судка шикаять бирелсө, теркөүдөн баш тартуның законлы булуы турында суд карары үз көченө кергән көннөн йө кандидат, кандидатлар исемлеге башка сөбөплөр белән төшөп калган көннөн туктатыла.»;

ж) 9 өлөшнө үз көчен югалткан дип танырга;

12) 21 статьяның 1 өлөшөндө «югарырак комиссияләр әгъзалары» сүзләрен «югарырак комиссияләрнең хәлиткөч тавыш хокукына ия әгъзалары» сүзләренә алмаштырырга;

13) 22 статьяда:

а) 3¹ өлөштө:

«Участок комиссияләренә» сүзләреннән соң «һәм территория комиссияләренә» сүзләрен, «тиешле территориаль комиссиягә» сүзләреннән соң «округ комиссияләренә күзөтүчеләр билгеләп куйганнары – билгеләп куелган күзөтүчеләр исемлеген округ комиссиясенә» сүзләрен өстөргә;

«муниципаль берәмлекнең тиешле сайлау комиссиясенә» сүзләрен «жирле үзидарә органнарына сайлаулар әзерләүне һәм үткөрүне оештыручы комиссиягә» сүзләренә алмаштырырга;

б) 5 өлөштө «комиссиягә тавыш бирү бинасында күзөтүне чират буенча башкарырга хокуклы иң күбе ике күзөтүче (берничө көн дәвамында тавыш бирү турында өлеге Кодексның 75¹ статьясындагы 1 яисө 2 өлөшөндө каралган карар кабул ителгән очракта – һәр тавыш бирү көненә иң күбе ике күзөтүче исәбеннән)» сүзләрен «участок комиссиясенә, территория комиссиясенә һәм округ комиссиясенә тавыш бирү бинасында, тавыш бирү йомгаклары турында беркетмәләрне кабул итү, өлеге беркетмәләрдәге күрсөткөчләрне кушу һәм тиешле территориядә тавыш бирү йомгаклары хакындагы беркетмә төзү бинасында күзөтүне чират буенча башкарырга хокуклы иң күбе өч күзөтүче (өлеге Кодексның 75¹ статьясындагы 1 яисө 2 өлөшөндө каралган берничө көн дәвамында тавыш бирү турындагы карар кабул ителгән очракта – һәр тавыш бирү көненә иң күбе өч күзөтүче исәбеннән)» сүзләренә алмаштырырга, «Участок комиссиясенә» сүзләреннән соң «, территория комиссиясенә һәм округ комиссиясенә» сүзләрен өстөргә;

в) 6 өлөшнөң 1 пунктында «исемлекләре» сүзеннән соң «шул исәптән электрон рәвештә төзелгәннәре» сүзләрен өстөргә;

14) 27 статьяда:

а) 3 өлештә беренче жөмлөгә «(әлеге статьяның 3⁴ өлешендә билгеләнгән очрактардан тыш)» сүзләрен өстәргә, икенче жөмлөнә түбәндөгә редакциядә баян итәргә: «Әлеге статьяның 2 өлешендәге 2 пункты бозылган очракта, сайлау участкаларының исемлеге һәм аларның чикләре аларны төзү өчен каралган тәртиптә мәжбүри төгәлләштерелергә тиеш.»;

б) 3¹ өлештә:

2 пунктта «(50гә кадәр һәм аннан да кимрәк)» сүзләрен «(100гә кадәр һәм аннан да кимрәк) йә артуы (3000нән күбрәк)» сүзләренә алмаштырырга;

3 пунктта «максималь» сүзен төшереп калдырырга;

4 пунктта «максималь» сүзен һәм «өч меңгә кадәр» сүзләрен төшереп калдырырга, «(шулай ук әлеге статьяның 3⁴ өлешендә каралган очракта)» сүзләрен өстәргә;

в) 3² өлештә икенче жөмлөнә төшереп калдырырга;

г) түбәндөгә эчтөлөклә 3⁴ өлеш өстәргә:

«3⁴. Казан шәһәрәндә, сайлаучылар саны 500 000нән артык булган шәһәр округында, Татарстан Республикасы Үзәк сайлау комиссиясе белән килештереп һәм алга таба Россия Федерациясе Үзәк сайлау комиссиясе белән килештереп, сайлаучылар саны 3000нән артык булган сайлау участкалары төзү (сайлау участкалары исемлеген һәм аларның чикләрен төгәлләштерү) рәхсәт ителә. Бу чакта сайлаучылар өчен иң уңайлы шартларны булдыру тәэмин ителергә тиеш.»;

д) 4 өлештә «(муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе)» сүзләрен төшереп калдырырга;

е) 5 өлештә «(муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе)» сүзләрен төшереп калдырырга;

15) 28 статьяда:

а) 4 өлештә «айга кимендә бер тапкыр» сүзләреннән соң «Россия Федерациясе Үзәк сайлау комиссиясенә һәм (яисә)» сүзләрен өстәргә;

б) түбәндөгә эчтөлөклә 8¹ өлеш өстәргә:

«8¹. «Россия Федерациясе гражданның сайлау хокукларының һәм референдумда катнашу хокукының төп гарантияләре турында» Федераль закон нигезендә әлеге статьяның 4 өлешендә күрсәтелгән белешмәләренә Россия Федерациясе Үзәк сайлау комиссиясенә тапшыру тәртибе, федераль башкарма хакимиятнең эчке эшләр өлкәсендә дөүләт сәясәтен эшләү, гамәлгә ашыру һәм норматив-хокукый жайга салу функцияләрен башкаручы органы белән килештереп, Россия Федерациясе Үзәк сайлау комиссиясе тарафыннан билгеләнә.»;

16) 29 статьяда:

а) 7 өлештә «(муниципаль берәмлекләренң сайлау комиссияләренә)» сүзләрен төшереп калдырырга;

б) 10 өлештә «, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе» сүзләрен төшереп калдырырга;

в) 12 өлештә «, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясенең» сүзләрен төшереп калдырырга;

г) 13 өлештә «, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе» сүзләрен төшереп калдырырга;

д) түбәндөгә эчтәлекле 15¹ өлеш өстәргә:

«15¹. «Россия Федерациясе гражданның сайлау хокукларының һәм референдумда катнашу хокукының төп гарантияләре турында» Федераль закон нигезендә сайлаучылар исемлеге, Россия Федерациясе Үзәк сайлау комиссиясе билгеләгән таләпләрне исәпкә алып, Татарстан Республикасы Президентын, Татарстан Республикасы Дәүләт Советы депутатларын, жирле үзидарә органнарына сайлауларны үткәргәндә Татарстан Республикасы Үзәк сайлау комиссиясе тарафыннан билгеләнгән тәртиптә һәм срокларда электрон рәвештә төзелергә, төгәлләштерелергә һәм кулланылырга мөмкин.

Сайлаучылар исемлеге электрон рәвештә төзелгән, төгәлләштерелгән һәм кулланылган очракта, аның күчәрмәсе тавыш бирү вакыты тәмамланганнан соң ук (тавыш бирүнең соңгы көнендә) сайлаучылар исемлеген кәгазьдә чыгару юлы белән әзерләнә һәм участок комиссиясе рәисе, секретаре имзалары һәм участок комиссиясе мөһере белән таныклана. Әлеге күчәрмә үзенең юридик көче буенча электрон рәвештәге сайлаучылар исемлегенә тиндәш була. Күрсәтелгән күчәрмәне саклау «Россия Федерациясе гражданның сайлау хокукларының һәм референдумда катнашу хокукының төп гарантияләре турында» Федераль закон, әлеге Кодекс нигезендә сайлау документларын саклауга карата билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.»;

17) 34 статьяның 9 өлешендәгә икенче абзацына түбәндөгә эчтәлекле жөмлө өстәргә: «Бу чакта әлеге срокның тәмамлану вакыты булып жирле вакыт буенча 18 сәгать санала.»;

18) 39 статьяда:

а) 1 өлешнең 1 пункттында «салым түләүченең идентификация номеры (булган очракта),» сүзләреннән соң «индивидуаль шәхси счетның иминият номеры,» сүзләрен өстәргә;

б) 2 өлешнең 4 пункттында «кандидатныкы булган мөлкәте турында,» сүзләреннән соң «счетлары,» сүзен өстәргә;

в) 3 өлешнең 2 пункттында «, акцияләр» сүзен төшереп калдырырга, «пайлар»)» сүзеннән соң «, цифрлы финанс активлары, цифрлы валюта» сүзләрен өстәргә;

19) 40 статьяда:

а) 1 өлештә «салым түләүченең идентификация номеры (булган очракта),» сүзләреннән соң «индивидуаль шәхси счетының иминият номеры,» сүзләрен өстәргә;

б) 3 өлешнең 3 пункттында «(шул исәптән уртак миләктәгә) мөлкәте турында,» сүзләреннән соң «счетлары,» сүзен өстәргә;

20) 44 статьяның 6¹ өлешендө «Россия Федерациясе субъекты дәүләт хакимиятенең закон чыгару (вәкиллеке) органы» сүзләрен «Россия Федерациясе субъектының закон чыгару органы» сүзләренә алмаштырырга;

21) 45 статьяның 6 өлешендө:

а) «соңга калмыйча» сүзләреннән соң «жирле вакыт белән» сүзләрен өстөргә;

б) түбәндөгә эчтәлекле абзац өстөргә:

«Законда билгеләнгән срокта кандидатлар исемлеген теркөү өчен каралган документларның берсе дә тапшырылмаган очракта, тиешле сайлау комиссиясе сайлау берләшмәсе тарафыннан күрсәтелгән кандидатлар исемлегенә кертелгән кандидатларны кандидат статусын югалткан дип тану турында карар кабул итә. Кандидат теркөлү узганчы әлегә Кодексның 53 статьясындагы 1, 2, 4 яисә 5 өлешләрендә каралган очраklar барлыкка килгәндә, ул вафат булган очракта йә законда билгеләнгән срокта кандидатны теркөү өчен тапшырырга кирәкле булган, законда каралган документларның берсе дә тапшырылмаган очракта, тиешле сайлау комиссиясе турыдан-туры күрсәтелгән кандидатны кандидат статусын югалткан дип тану хакында карар кабул итә.»;

22) 46 статьяда:

а) 4 өлешне түбәндөгә редакциядә бәян итөргә:

«4. Сайлау комиссиясе әлегә Кодексның 39 – 42 статьялары нигезендә тапшырыла торган кандидатлар турындагы белешмәләренң, шулай ук Татарстан Республикасы Президенты вазыйфасына кандидат тарафыннан тапшырыла торган Россия Федерациясе сенаторы вәкаләтләрен бирү өчен кандидатуралар хакындагы белешмәләренң дөреслеген тикшерү, әлегә Кодексның 39 статьясындагы 5 өлешендә, 40 статьясындагы 3³ өлешендә, 41 статьясындагы 1³ өлешендә һәм 42 статьясындагы 2² өлешендә каралган таләпләрнең үтөлешен тикшерү өчен, шул исәптән күрсәтмә белән, тиешле органнарға, учреждениеләргә һәм оешмаларга мөрәжәгать итә, алар әлегә Кодексның 39 – 42 статьялары нигезендә тапшырыла торган белешмәләренң, шулай ук Россия Федерациясе сенаторы вәкаләтләрен бирү өчен кандидатуралар турындагы белешмәләренң тикшерү нәтижәләре турында – 10 көн эчендә, ә әлегә Кодексның 39 статьясындагы 2 өлешенң 4 пункты, 40 статьясындагы 3 өлешенң 3 пункты (әлегә Кодексның 39 статьясындагы 2 өлешенң 4 пункты таләпләрен үтәү өлешендә әлегә Кодексның 41 статьясындагы 1 өлешенң 2 пункты, 42 статьясындагы 2 өлешенң 2 пункты) нигезендә тапшырыла торган белешмәләренң тикшерү һәм әлегә Кодексның 39 статьясындагы 5 өлешендә, 40 статьясындагы 3³ өлешендә, 41 статьясындагы 1³ өлешендә һәм 42 статьясындагы 2² өлешендә каралган таләпләрнең үтөлешен тикшерү нәтижәләре хакында 20 көн эчендә хәбәр итөргә тиеш. Сайлау комиссиясе тавыш бирү көненә кадәр 10 һәм аннан да азрак көн кала мөрәжәгать итсә, тиешле органнар, учреждениеләр һәм оешмалар тикшерү нәтижәләре турында сайлау комиссиясе билгеләгән срокта хәбәр итөргә тиеш. Кандидатлар турында белешмәләренң дөреслеген тикшерү бердәм ведомствоара электрон хезмәттәшлек системасын һәм (яисә) «Сайлаулар» ДАСны кулланып гамәлгә ашырылса, мондый күрсәтмә

жибәрелмәскә мөмкин, бу чакта мондый тикшерү нәтижәләре тиешле органның (учреждениенен, оешманың) көчәйтелгән квалификацияле электрон имзасы белән имзаланырга тиеш.»;

б) түбәндәге эчтәлекле 4⁸ өлеш өстәргә:

«4⁸. Кандидатның чит ил агенты функцияләрен башкаручы физик зат йә чит ил агенты функцияләрен башкаручы зат белән аффилиацияләнгән кандидат булуы турындагы белешмәләрне тикшергәндә, сайлау комиссиясе федераль башкарма хакимиятнең коммерциягә карамаган оешмаларны теркәү өлкәсендә дәүләт сәясәтен эшләү, гамәлгә ашыру һәм норматив-хокукый жайга салу функцияләрен башкаручы органына мөрәжәгать итә. «Россия Федерациясе гражданның сайлау хокукларының һәм референдумда катнашу хокукының төп гарантияләре турында» Федераль закон нигезендә федераль башкарма хакимиятнең коммерциягә карамаган оешмаларны теркәү өлкәсендә дәүләт сәясәтен эшләү, гамәлгә ашыру һәм норматив-хокукый жайга салу функцияләрен башкаручы органы тикшерү нәтижәләре турында сайлау комиссиясенә – 10 көн эчендә, ә сайлау комиссиясенен күрсәтмәсе тавыш бирү көненә кадәр 10 һәм аннан да азрак көн кала кергәндә, сайлау комиссиясе билгеләгән срокта хәбәр итәргә тиеш.»;

в) 16 өлешнең 9 пункттында «Россия Федерациясе субъекты дәүләт хакимиятенең закон чыгару (вәкиллеке) органы» сүзләрен «Россия Федерациясе субъектының закон чыгару органы» сүзләренә алмаштырырга;

23) 58 статьяга түбәндәге эчтәлекле 10⁴ өлеш өстәргә:

«10⁴. Агитация материалында чит ил агенты функцияләрен башкаручы физик затлар исемлегенә кертелгән физик затның яисә чит ил агенты функцияләрен башкаручы чит ил массакуләм мәгълүмат чаралары реестрына үзе турында мәгълүмат кертелгән физик затның сүзләре файдаланылган очракта, бу сүзләр хакында алар шушы физик зат тарафыннан әйтелгән дигән мәгълүмат булырга тиеш. Әлеге мәгълүмат ачыктан-ачык күренеп торырга (аңлаешлы ишетелергә) һәм агитация материалы майданының (куләменен) кимендә 15 процентын биләргә тиеш. Агитация материалында мондый сүзләр кулланылган очракта, кандидат, сайлау берләшмәсе, агитация материалын билгеләнгән төр типтә телерадиотапшырулар оешмасына, вакытлы матбугат басмасы редакциясенә, комиссиягә тапшырганда, чит ил агенты функцияләрен башкаручы физик затлар исемлегенә кертелгән кайсы физик затның яисә чит ил агенты функцияләрен башкаручы чит ил массакуләм мәгълүмат чаралары реестрына үзе турында мәгълүмат кертелгән кайсы физик затның нинди сүзләре агитация материалында кулланылганы хакында мәгълүмат бирә.»;

24) 60 статьяда:

а) 4 өлештә «матбугат майданы бирергә» сүзләреннән соң «, «Интернет» челтәре басмаларында агитация материалларын урнаштыру хезмәтләре күрсәтергә» сүзләрен өстәргә;

б) түбөндөгө эчтөлөклө 11¹ өлөш өстөргө:

«11¹. Телерадиотапшырулар оешмалары каналларында, вакытлы матбугат басмаларында урнаштыру өчен билгелэнгөн агитация материалының күчөрмөсө, агитация материалы күрсөтелгөн оешмага, вакытлы матбугат басмасы редакциясенө жибөрөлгөннөн (тапшырылганнан) соң һәм ул таратыла башлаганчы, теркөлгөн кандидат, сайлау берлөшмөсө тарафыннан тиешле агитация материалында кайсы кандидатның (кандидатларның) сурөте файдаланылу (агитация материалында кандидат (кандидатлар) сурөтлөрө файдаланылган очракта) турындагы мәгълүмат белән бергө тиешле сайлау комиссиясенө тапшырыла.»;

25) 62 статьяда:

а) 4 өлөштө «муниципаль берәмлек сайлау комиссиясе» сүзлөрөн «территория комиссиясе» сүзлөрөнө алмаштырырга;

б) 6 өлөштө «муниципаль берәмлек сайлау комиссиясе» сүзлөрөн «территория комиссиясе» сүзлөрөнө алмаштырырга;

в) 12 өлөшкө түбөндөгө эчтөлөклө яңа дүртенче жөмлө өстөргө: «Әлеге Кодексның 58 статьясындагы 10⁴ өлөшөндө күрсөтелгөн сүзлөр файдаланылган, вакытлы матбугат басмаларында урнаштырыла торган агитация материалларында әлеге Кодексның 58 статьясындагы 10⁴ өлөшө нигезендө бу хакта мәгълүмат урнаштырылырга тиеш.»;

26) 63 статьяда:

а) 3 өлөштө «Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнарына сайлауларны уздырганда – территория комиссиясе тарафыннан, ә муниципаль сайлауларны уздырганда муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе тарафыннан» сүзлөрөн «территория комиссиясе тарафыннан» сүзлөрөнө алмаштырырга;

б) 4 өлөштө «Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнарына сайлауларны уздырганда – территория комиссиясенө, ә муниципаль сайлауларны уздырганда муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясенө бина бирү факты, аның бирелү шартлары турында, шулай ук агитация чоры дәвамында бу бинаның башка теркөлгөн кандидатларга, сайлау берлөшмөлөрөнө бирелергө мөмкин булуы турында язма рәвештө хәбәр итөргө тиешләр» сүзлөрөн «территория комиссиясенө бина бирү факты, аны бирү шартлары турында, шулай ук агитация чоры дәвамында бу бинаның башка теркөлгөн кандидатларга, сайлау берлөшмөлөрөнө кайчан бирелергө мөмкин булуы турында язма рәвештө хәбәр итөргө тиешләр» сүзлөрөнө алмаштырырга;

27) 64 статьяда:

а) 3 өлөштө «әлеге Кодексның 58 статьясындагы 10³ өлөшө нигезендө бу хакта мәгълүмат булырга тиеш» сүзлөрөн «, шулай ук әлеге Кодексның 58 статьясындагы 10⁴ өлөшөндө күрсөтелгөн сүзлөр файдаланылган агитация материалларында әлеге Кодексның 58 статьясындагы 10³ һәм 10⁴ өлөшлөрө нигезендө бу хакта мәгълүмат булырга тиеш» сүзлөрөнө алмаштырырга;

б) 7 өлештә «10 һәм 10^3 өлешләрәндә» сүзләрен «10, 10^3 һәм 10^4 өлешләрәндә» сүзләренә алмаштырырга;

28) 66 статьяда:

а) 2 өлештә «муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе» сүзләрен «жирле үзидарә органнарына сайлауларны әзерләүне һәм үткөрүне оештыручы сайлау комиссиясе» сүзләренә алмаштырырга;

б) 10 өлештә «Муниципаль берәмлек сайлау комиссиясе» сүзләрен «Территория комиссиясе» сүзләренә, «муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясенә» сүзләрен «территория комиссиясенә» сүзләренә алмаштырырга;

29) 72 статьяда:

а) 1 өлешнең 3 пунктында «муниципаль берәмлекләрнең сайлау комиссияләре» сүзләрен «жирле үзидарә органнарына сайлаулар буенча территория комиссияләре» сүзләренә алмаштырырга;

б) 2 өлешнең икенче жөмләсендә «белгечләрне» сүзеннән соң «комиссияләр билгеләгән срокка, әмма алты айдан да күбрәккә түгел,» сүзләрен өстәргә, өченче жөмләне төшереп калдырырга;

в) 5 өлешнең 2 пунктында «, шул исәптән акцияләре» сүзләрен төшереп калдырырга, «башкача катнашуы турында,» сүзләреннән соң «цифрлы финанс активлары, цифрлы валюта,» сүзләрен өстәргә;

30) 75 статьяда:

а) 6 өлешнең 1 пункттын түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«1) фамилиясе, исеме, атасының исеме. Әгәр ике һәм аннан күбрәк кандидатның фамилиясе, исеме һәм аталарының исеме тулысынча туры килсә, кандидатлар турындагы белешмәләр бюллетеньгә кандидатларның туган көннәре буенча урнаштырыла (беренче булып өлкәнрәк кандидат хакында белешмәләр күрсәтелә). Әгәр кандидат сайлау кампаниясе чорында йә сайлауларны билгеләү турында карар рәсми басылып чыккан (бастырып чыгарылган) көнгә кадәр бер ел дәвамында фамилиясен, яисә исемен, яисә атасының исемен үзгәрткән булса, бюллетеньдә шулай ук аның элеккеге фамилиясе, яисә исеме, яисә атасының исеме күрсәтелә;»;

б) 16 өлештә «гаризалар биргән» сүзләреннән соң «йә вахта ысулы белән эшлөүче һәм әлегә Кодексның 29 статьясындагы 17 өлеше нигезендә сайлаучылар исемлегенә керү хокукына ия булган» сүзләрен өстәргә;

31) 75¹ статьяда:

а) 2 өлештә «референдумнарда» сүзеннән соң «, шул исәптән Татарстан Республикасы чикләрендә дә,» сүзләрен өстәргә;

б) 5 өлештә «референдумнарда» сүзеннән соң «, шул исәптән Татарстан Республикасы чикләрендә дә,» сүзләрен өстәргә;

в) 6 өлешне түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«6. Тавыш бирүне үткөрү турында карар өлеге статья нигезендә кабул ителгән очракта, өлеге Кодексның 76¹ статьясындагы 1, 15 һәм 16 өлешләрендә каралган вакытыннан алда тавыш бирү, өлеге Кодексның 77 статьясындагы 18 өлешендә каралган тавыш бирү бинасыннан читтә тавыш бирү үткөрелми.»;

32) 76 статьяда:

а) 9 өлешкә түбәндәге эчтәлекле яңа өченче жәмлә өстәргә: «Сайлауларны оештыручы комиссиянең тиешле карары нигезендә граждан паспортының яисә граждан паспортын алмаштыручы документның сериясе һәм номеры сайлаучылар исемлеген төзегәндә өлеге исемлеккә «Сайлаулар» ДАСтан файдаланып кертеләргә мөмкин.», түбәндәге эчтәлекле жәмлә өстәргә: «Сайлаучылар исемлеге электрон рәвештә төзелгән очракта, Россия Федерациясе Үзәк сайлау комиссиясе билгеләгән таләпләрне исәпкә алып, Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнарына һәм жирле үзидарә органнарына сайлауларны үткәргәндә Татарстан Республикасы Үзәк сайлау комиссиясе тарафыннан билгеләнгән тәртиптә электрон график имзаны куллану рәхсәт ителә.»;

б) 15 өлешне түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«15. Участок комиссиясе әгъзасы, күзәтүче һәм башка затлар Россия Федерациясенә сайлаулар һәм референдумнар турындагы законнарын бозса, участок комиссиясе әгъзасы комиссия эшендә катнашудан шунда ук читләштерелә, ө күзәтүче һәм башка затлар тавыш бирү бинасыннан (тавыш бирү йомгаклары хакындагы беркетмәләрне кабул итү, бу беркетмәләрнең күрсәткечләрен кушу һәм тиешле территориядә тавыш бирү йомгаклары турында беркетмә төзү гамәлгә ашырыла торган бинадан) чыгарыла. Участок комиссиясе әгъзасын шушы комиссия эшендә катнашудан читләштерү, күзәтүчене яисә башка затны тавыш бирү бинасыннан (тавыш бирү йомгаклары хакындагы беркетмәләрне кабул итү, бу беркетмәләрнең күрсәткечләрен кушу һәм тиешле территориядә тавыш бирү йомгаклары турында беркетмә төзү гамәлгә ашырыла торган бинадан) чыгару хакындагы карар суд тарафыннан участок комиссиясенә (башка комиссиянең) урнашу урыны буенча кабул ителә. Тиешле суд карарын үтәүне хокук саклау органнары тәмин итә. Хокук саклау органнары шулай ук федераль законнар нигезендә тавыш бирү бинасында һәм сайлау участогы территориясендә гражданныр иминлеген һәм жәмәгать тәртибен тәмин итә.»;

в) 16¹ өлештә «, шулай ук дистанцион электрон тавыш бирү юлы белән» сүзләрен төшереп калдырырга;

33) 76¹ статьяда:

а) 1 өлештә «муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе» сүзләрен «территория комиссиясе» сүзләренә алмаштырырга;

б) 4 өлештә «Муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе» сүзләрен «Территория комиссиясе» сүзләренә алмаштырырга;

в) 6 өлештә «муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе» сүзләрен «территория комиссиясе» сүзләренә алмаштырырга;

г) 7 өлештә:

«муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясенен» сүзләрен «территория комиссиясенен» сүзләренә алмаштырырга;

«киңәш бирү тавышы хокукына ия комиссия әгъзалары,» сүзләрен төшереп калдырырга;

д) 8 өлештә «муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе» сүзләрен «территория комиссиясе» сүзләренә алмаштырырга;

е) 9 өлештә «Муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе» сүзләрен «Территория комиссиясе» сүзләренә алмаштырырга;

ж) 10 өлештә «муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе» сүзләрен «территория комиссиясе» сүзләренә алмаштырырга;

з) 11 өлештә «муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе» сүзләрен «территория комиссиясе» сүзләренә алмаштырырга;

и) 12 өлештә «муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе» сүзләрен «территория комиссиясе» сүзләренә алмаштырырга;

34) түбәндәге эчтөлөклә 76² статья өстәргә:

«76² статья. Дистанцион рәвештә электрон тавыш бирү

1. Сайлаулар үткөрелгәндә тиешле сайлау комиссиясе карары белән дистанцион рәвештә электрон тавыш бирү үткөрелергә мөмкин. Әлеге карарда дистанцион рәвештә электрон тавыш бирүне үткөрү сроклары, дистанцион рәвештә электрон тавыш бирүне үткөрү өчен кулланыла торган дөүлэт мәгълүмат системалары, шулай ук сайлаучының дистанцион рәвештә электрон тавыш бирүдә катнашу хокукын бирү шартлары билгеләнергә тиеш.

2. «Россия Федерациясе гражданның сайлау хокукларының һәм референдумда катнашу хокукының төп гарантияләре турында» Федераль закон нигезендә, федераль дөүлэт хакимияте органнарына сайлауларда һәм (яисә) Россия Федерациясе референдумында тавыш бирү көннәре Татарстан Республикасы дөүлэт хакимияте органнарына, жирле үзидарә органнарына сайлауларда һәм (яисә) Татарстан Республикасы референдумында, жирле референдумда тавыш бирү көннәре белән туры килгән очракта, дистанцион рәвештә электрон тавыш бирүне үткөрү хакындагы карар, Татарстан Республикасы Үзәк сайлау комиссиясе тәкъдимен исәпкә алып, Россия Федерациясе Үзәк сайлау комиссиясе тарафыннан кабул ителә.

3. Татарстан Республикасы дөүлэт хакимияте органнарына сайлауларда дистанцион рәвештә электрон тавыш бирүне үткөрү турындагы карар, Россия Федерациясе Үзәк сайлау комиссиясе белән килештереп, Татарстан Республикасы Үзәк сайлау комиссиясе тарафыннан (жирле үзидарә органнарына сайлауларда жирле үзидарә органнарына сайлауларны әзерләүне һәм үткөрүне оештыручы сайлау комиссиясе тәкъдиме буенча) кабул ителә.

4. Федераль дөүлэт хакимияте органнарына сайлауларда һәм (яисә) Россия Федерациясе референдумында элегрәк кулланылган региональ (республика) дөүлэт мәгълүмат системасыннан файдаланып дистанцион рәвештә электрон тавыш бирүне

үткөрү турында карар кабул ителгән очракта, килештерү таләп ителми, бу чакта Татарстан Республикасы Үзәк сайлау комиссиясе кабул ителгән карар турында Россия Федерациясе Үзәк сайлау комиссиясенә хәбәр итә.

5. Дистанцион рәвештә электрон тавыш бирү сертификация үткән һәм Россия Федерациясе Үзәк сайлау комиссиясе тарафыннан билгеләнгән дистанцион рәвештә электрон тавыш бирүне үткөрү таләпләренә туры килгән «Сайлаулар» ДАСны, шулай ук башка дәүләт мәгълүмат системаларын, шул исәптән региональ (республика) дәүләт мәгълүмат системаларын, кулланып үткөрелә.

6. Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнарына, жирле үзидарә органнарына сайлауларда дистанцион рәвештә электрон тавыш бирүне үткөрү өчен федераль һәм (яисә) региональ (республика) дәүләт мәгълүмат системалары кулланылырга мөмкин.

7. «Россия Федерациясе гражданның сайлау хокукларының һәм референдумда катнашу хокукының төп гарантияләре турында» Федераль закон нигезендә, федераль дәүләт хакимияте органнарына сайлауларда һәм (яисә) Россия Федерациясе референдумында тавыш бирү көннәре Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнарына, жирле үзидарә органнарына сайлауларда һәм (яисә) Татарстан Республикасы референдумында, жирле референдумда тавыш бирү көннәре белән туры килгән очракта, дистанцион рәвештә электрон тавыш бирү тәртибе, Татарстан Республикасы Үзәк сайлау комиссиясе тәкъдимен исәпкә алып, Россия Федерациясе Үзәк сайлау комиссиясе тарафыннан раслана.

8. «Россия Федерациясе гражданның сайлау хокукларының һәм референдумда катнашу хокукының төп гарантияләре турында» Федераль закон нигезендә, Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнарына, жирле үзидарә органнарына сайлауларны федераль дәүләт мәгълүмат системаларын кулланып үткөргәндә, дистанцион рәвештә электрон тавыш бирү тәртибе Россия Федерациясе Үзәк сайлау комиссиясе тарафыннан раслана.

9. Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнарына, жирле үзидарә органнарына сайлауларны региональ (республика) дәүләт мәгълүмат системасын кулланып үткөргәндә, әлеге статьяның 10 өлешендә каралган таләпләренә исәпкә алган дистанцион рәвештә электрон тавыш бирү тәртибе Татарстан Республикасы Үзәк сайлау комиссиясе тарафыннан раслана.

10. Россия Федерациясе Үзәк сайлау комиссиясе тарафыннан билгеләнгән дистанцион рәвештә электрон тавыш бирүне үткөрү таләпләрен исәпкә алган дистанцион рәвештә электрон тавыш бирү тәртибенә түбәндәгеләр керергә тиеш:

1) дистанцион рәвештә электрон тавыш бирүдә катнашу турында гариза бирү һәм аны кире алу, дистанцион рәвештә электрон тавыш бирүдә катнашучылар исемлеген төзү һәм куллану тәртибе һәм сроклары йә дистанцион рәвештә электрон тавыш бирүдә мондый гариза бирмичә генә катнашу шартлары һәм дистанцион рәвештә электрон тавыш бирүдә катнашканның исемлеген төзү һәм куллану тәртибе;

2) сайлаучының белешмәләрен тикшерүне һәм сайлаучылар регистры белешмәләре белән чагыштыруны күздә тоткан дистанцион рәвештә электрон

тавыш бирүдө катнашу өчен сайлаучыны аутентификацияләү һәм идентификацияләү тәртибе;

3) сайлаучының дистанцион рәвештә электрон тавыш бирүдө катнашу тәртибе;

4) дистанцион рәвештә электрон тавыш бирүне оештырганда, гамәлгә ашырганда һәм, мондый тавыш бирү үзенчәлекләрен исәпкә алып, аның йомгакларын билгеләгәндә күзәтү мөмкинлеген тәмин итү тәртибе, шулай ук күзәтүчеләрне билгеләп кую тәртибе;

5) дистанцион рәвештә электрон тавыш бирү йомгакларын билгеләү һәм сайлаулар нәтижеләрен билгеләгәндә аларны исәпкә алу тәртибе.

11. Дистанцион рәвештә электрон тавыш бирүдө катнашучылар исемлегенә кертелгән сайлаучы тиешле сайлаучылар исемлегеннән төшереп калдырыла.

12. Дистанцион рәвештә электрон тавыш бирүдө катнашу өчен сайлаучы дистанцион рәвештә электрон тавыш бирү тәртибендә билгеләнгән «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендәге махсус порталга (шул исәптән махсус мобиль кушымтадан файдаланып) мөрәжәгать итә һәм аутентификация һәм идентификация, шулай ук шәхесне таныклау процедураларын уза, шуннан соң ул дистанцион рәвештә электрон тавыш бирүдән файдалана ала.

13. Дистанцион рәвештә электрон тавыш бирү барышында анонимлаштыру процедурасы башкарыла, ул тәмамланганнан соң, электрон бюллетеньгә күчү башкарыла һәм, кирәкле мәгълүмат, аны тутыру тәртибе белән танышканнан соң, хуплаган позициягә туры килә торган квадратта электрон рәвештә тамга кую юлы белән ихтыяр белдерү мөмкинлеге бирелә. Сайлаучы ихтыяр белдерүне башкарганнан соң, ихтыяр белдерүне үзгәртү (кабат ихтыяр белдерү) рөхсәт ителми. Дистанцион рәвештә электрон тавыш бирүдән файдаланган сайлаучы сайлау участогында бюллетень алырга хокуксыз. Мондый сайлаучы дистанцион рәвештә электрон тавыш бирү тәртибендә билгеләнгән очрактарда турыдан-туры тавыш бирү бинасында яисә башка бинада дистанцион рәвештә электрон тавыш бирүдө катнашу өчен техник чаралардан файдаланырга мөмкин.

14. Дистанцион рәвештә электрон тавыш бирү үткөрелгәндә ихтыяр белдерүнең анонимлаштырылган нәтижеләре, аларны формалаштырган саен, кичектергесез рәвештә шифрлана һәм шифрланган рәвештә тиешле мәгълүмат базасындагы мәгълүмат блоклары чылбырында саклана. Ихтыяр белдерү нәтижеләрен шифрлау шифр ачкычын кулланып гамәлгә ашырыла. Ихтыяр белдерү нәтижеләрен шифр ачкычын кулланып уку мөмкин түгел. Тавыш бирү тәмамланганнан соң ихтыяр белдерү нәтижеләрен уку шифрны ачу ачкычын кулланып башкарыла.

15. Дистанцион рәвештә электрон тавыш бирү үткөрелгәндә сайлаучы тарафыннан ихтыяр белдерүне гамәлгә ашыру һәм сайлаучыларның, ихтыяр белдерүләренең саклана торган нәтижеләренең үзгөрмәвен һәм тавыш бирү яшеренлеген үтәүне исәпкә алып, дистанцион рәвештә электрон тавыш бирү йомгаклары турындагы белешмәләрне формалаштыру мөмкинлеге, шулай ук сайлаучының персонал белешмәләре һәм аның ихтыяр белдерү нәтижәсе арасында бәйләнеш билгели алмау тәмин ителә.

16. Дистанцион электрон тавыш бирүне оештырганда һәм гамәлгә ашырганда федераль башкарма хакимиятнең иминлекне тәэмин итү өлкәсендәге органы һәм федераль башкарма хакимиятнең техник разведкаларга каршы тору һәм мәгълүматны техник яклау өлкәсендәге вәкаләтле органы тарафыннан аларның вәкаләтләре чикләрендә билгеләнгән дәүләт мәгълүмат системаларындагы мәгълүматны саклау турындагы таләпләрне үтәү тәэмин ителергә тиеш.

17. «Россия Федерациясе гражданның сайлау хокукларының һәм референдумда катнашу хокукының төп гарантияләре турында» Федераль закон нигезендә дистанцион электрон тавыш бирүне оештырганда һәм гамәлгә ашырганда «Сайлаулар» ДАСны, башка дәүләт мәгълүмат системаларын куллану, шулай ук сайлаучыларның персонал белешмәләрен эшкәрткәндә аларның хезмәттәшлеге бары тик сайлау хокукларын гамәлгә ашыру максатларында гына башкарыла.»;

35) 77 статьяда:

а) 6 өлештә «участок комиссиясенең киңәш бирү тавышы хокукына ия әгъзаларына һәм» сүzlәрен төшереп калдырырга;

б) 14 өлештә «комиссиянең киңәш бирү тавышы хокукына ия әгъзалары,» сүzlәрен төшереп калдырырга, «комиссиянең киңәш бирү тавышы хокукына ия булган кимендә ике әгъзасына, төрле кандидатлар, сайлау берләшмәләре, ижтимагый берләшмәләр, Россия Федерациясе Ижтимагый палатасы, Татарстан Республикасы Ижтимагый палатасы тарафыннан билгеләп куелган күзәтүчеләргә» сүzlәрен «төрле кандидатлар, сайлау берләшмәләре, ижтимагый берләшмәләр, Россия Федерациясе Ижтимагый палатасы, Татарстан Республикасы Ижтимагый палатасы тарафыннан билгеләп куелган кимендә ике күзәтүчегә» сүzlәренә алмаштырырга, «сайлау комиссиясенең киңәш бирү тавышы хокукына ия әгъзалары,» сүzlәрен төшереп калдырырга;

в) 17 өлештә «, участок комиссиясенең киңәш бирү тавышы хокукына ия әгъзалары» сүzlәрен төшереп калдырырга;

36) 78 статьяның 2 өлешендәге 5 пунктының дүртенче абзацында «муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе» сүzlәрен «территория комиссиясе» сүzlәренә алмаштырырга;

37) 79 статьяда:

а) 4 өлештә «муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе» сүzlәрен «территория комиссиясе» сүzlәренә алмаштырырга;

б) 5¹ өлешнең 4 пунктында «муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе» сүzlәрен «территория комиссиясе» сүzlәренә алмаштырырга;

в) 6 өлешнең бишенче абзацында «, ә участок комиссиясенең киңәш бирү тавышы хокукына ия әгъзалары башкарылган санауның дәрәсләгенә инанырга» сүzlәрен төшереп калдырырга;

г) түбәндәге эчтәлекле 7¹ өлеш өстәргә:

«7¹. Сайлаучылар исемлеге электрон рәвештә төзелгән, төгәлләштерелгән һәм кулланылган очракта, әлеге статьяның 5 һәм 6 өлешләрендә каралган күрсәткечләрне кушу гамәлләре мондый исемлек буенча автомат рәвештә башкарыла.»;

д) 10 өлештә «участок комиссиясенәң киңәш бирү тавышы хокукына ия әгъзалары,» сүзләрен төшереп калдырырга;

е) 11 өлештә «да, киңәш бирү хокукына ия әгъзаларына да» сүзләрен төшереп калдырырга;

ж) 13 өлештә «барлык бюллетеньнәр» сүзләрен «тиешле сайлау округы буенча тавыш бирү өчен барлык бюллетеньнәр» сүзләренә алмаштырырга;

з) 16¹ өлештә «Муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе,» сүзләрен «Территория комиссиясе» сүзләренә, «муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе,» сүзләрен «территория комиссиясе» сүзләренә алмаштырырга;

и) 21 өлештә «, ә участок комиссиясенәң киңәш бирү тавышы хокукына ия әгъзалары башкарылган санауның дәрәсләгенә ышанырга хокуклы» сүзләрен төшереп калдырырга;

к) 22 өлештә «Участок комиссиясенәң киңәш бирү тавышы хокукына ия әгъзаларын һәм» сүзләрен төшереп калдырырга;

л) 23 өлештә «да, шулай ук киңәш бирү тавышы хокукына ия әгъзалары да» сүзләрен «, күзәтүчеләр» сүзенә алмаштырырга;

м) 23¹ өлешнең беренче абзацында «участок комиссиясенәң киңәш бирү тавышы хокукына ия әгъзалары,» сүзләрен төшереп калдырырга;

н) 30 өлештә «участок комиссиясенәң киңәш бирү тавышы хокукына ия әгъзаларының, әлеге Кодексның 21 статьясындагы 3 өлешендә күрсәтелгән башка затларның» сүзләрен «әлеге Кодексның 21 статьясындагы 3 өлешендә күрсәтелгән затларның» сүзләренә алмаштырырга;

о) 33 өлештә «үзенең киңәш итү хокукына ия әгъзаларына, тавыш бирү йомгалары турында участок комиссиясенәң элек расланган беркетмәсен төзегәндә катнашкан башка затларга» сүзләрен «тавыш бирү йомгалары турында участок комиссиясенәң элек расланган беркетмәсен төзегәндә катнашкан затларга» сүзләренә алмаштырырга;

38) 83 статьяның 2 өлешендә «, шулай ук территорияләрендә бердән артык территория комиссиясе төзелгән муниципаль берәмлекләренәң сайлау комиссияләрендә (граждани-хокукый шартнамәләр нигезендә)» сүзләрен төшереп калдырырга;

39) 89 статьяга түбәндәге эчтәлекле 7 өлеш өстәргә:

«7. Тавыш бирү әлеге Кодексның 47 статьясындагы 11 өлешендә кичектерелеп торган очракта, мондый кичектерелеп торуга кадәр теркәлгән кандидатның сайлау фонды акчаларын тотуның иң чик күләме, мондый кичектерелеп торуга кадәр кандидатлар исемлеге теркәлгән сайлау

берләшмәсенә сайлау фонды акчаларын тотуның иң чик күләме 20 процентка кадәр арттырылырга мөмкин.»;

40) 104³ статьяның 2 өлешен түбәндәге редакциядә баян итәргә:

«2. «Россия Федерациясе гражданны сайлау хокукларының һәм референдумда катнашу хокукының төп гарантияләре турында» Федераль закон нигезендә Россия Федерациясе субъектының иң югары вазыйфай заты вазыйфасын биләгән һәм шул вазыйфасыннан Россия Федерациясе Президенты тарафыннан алынган Россия Федерациясе гражданы Россия Федерациясе Президентының аны вазыйфасыннан алу хакындагы указы үз көченә кәргән көннән алып санала торган биш ел дәвамында Татарстан Республикасы Президенты вазыйфасына кандидат итеп күрсәтелә алмый. Әлеге өлештә күрсәтелгән срок Татарстан Республикасы Президентын сайлаулар билгеләнгән көнгә кадәр тәмамланырга тиеш.»;

41) 104⁶ статьяга түбәндәге эчтәлекле 5 өлеш өстәргә:

«5. Тавыш бирү өлеге Кодексның 47 статьясындагы 11 өлеш нигезендә кичектерелеп торган очракта, мондый кичектерелеп торуга кадәр теркәлгән кандидатның сайлау фонды акчаларын тотуның иң чик күләме 20 процентка кадәр арттырылырга мөмкин.»;

42) 106 статьяга түбәндәге эчтәлекле 8 өлеш өстәргә:

«8. Тавыш бирү өлеге Кодексның 47 статьясындагы 11 өлеш нигезендә кичектерелеп торган очракта, мондый кичектерелеп торуга кадәр кандидатлар исемлегә теркәлгән сайлау берләшмәсенә сайлау фонды акчаларын тотуның иң чик күләме 20 процентка кадәр арттырылырга мөмкин.»;

43) 107 статьяның икенче абзацын түбәндәге редакциядә баян итәргә:
«территория (район, шәһәр, шәһәрдәге район) комиссиясе»;

44) 108 статьяны түбәндәге редакциядә баян итәргә:

«108 статья. **Жирле үзидарә органнарына сайлауларны әзерләүне һәм үткәрүне оештырганда территория комиссиясе вәкаләтләре**

Жирле үзидарә органнарына сайлауларны әзерләүне һәм үткәрүне оештырганда территория комиссиясе:

- 1) жирле үзидарә органнарына сайлауларны әзерләүне һәм үткәрүне оештыра;
- 2) муниципаль берәмлек территориясендә Россия Федерациясе гражданны сайлау хокуклары үтәлешен тикшереп тора;
- 3) муниципаль берәмлек территориясендә жирле үзидарә органнарына сайлауларны әзерләүгә һәм үткәрүгә, кирәкле матбугат продукциясен бастырып чыгаруга бәйлә чараларны гамәлгә ашыруны тәмин итә;

4) муниципаль берәмлек территориясендә жирле үзидарә органнарына сайлауларны үткәргәндә сайлау алды агитациясе алып бару өчен эфир вакытын һәм матбугат мәйданын теркәлгән кандидатлар, сайлау берләшмәләре арасында бүлөп бирүнең бердәм тәртибе үтәлешен тәэмин итү чараларын күрә;

5) муниципаль берәмлек территориясендә жирле үзидарә органнарына сайлауларны үткәргәндә тавыш бирү йомгакларын билгеләүнең, сайлауларның нәтижәләрен билгеләүнең бердәм тәртибе үтәлешен тәэмин итү чараларын күрә;

6) муниципаль берәмлек территориясендә жирле үзидарә органнарына сайлауларны үткәргәндә тавыш бирү йомгакларын һәм сайлауларның нәтижәләрен бастырып чыгаруның бердәм тәртибе үтәлешен тәэмин итү чараларын күрә;

7) муниципаль берәмлек территориясендә жирле үзидарә органнарына сайлауларны әзерләүне һәм үткөрүне финанслауны оештыру чараларын гамәлгә ашыра, жирле бюджеттан һәм (яисә) Татарстан Республикасы бюджетыннан жирле үзидарә органнарына сайлауларны әзерләүне һәм үткөрүне финанс белән тәэмин итүгә бүлөп бирелгән акчаларны бүлө, әлеге акчалардан максатчан файдалануны тикшереп тора;

8) түбәнгерәк комиссияләргә хокукый, ысулый, оештыру-техник ярдәм күрсәтә;

9) жирле үзидарә органнарына сайлауларны әзерләүгә һәм үткөрүгә бәйле мәсьәләләр буенча жирле үзидарә органнары хәбәрләрен тыңлый;

10) түбәнгерәк комиссияләренең карарларына һәм гамәлләренә (гамәл кылмавына) карата шикәятләренә (гаризаларны) карый һәм әлеге шикәятләр (гаризалар) буенча дәлилләнгән карарлар кабул итә;

11) округ комиссияләрен төзи һәм аларның рәисләрен билгеләп куя;

12) округ комиссияләре төзелмәгән йә аларның вәкаләтләре билгеләнгән тәртиптә башка комиссияләргә йөкләнмәгән очракларда округ комиссияләре вәкаләтләрен башкара;

13) бермандатлы һәм (яисә) күпмандатлы сайлау округларының схемасын билгели һәм аны муниципаль берәмлекнең вәкиллекле органы каравына тәкъдим итә;

14) сайлау берләшмәләре тарафыннан күрсәтелгән кандидатлар исемлекләрен таныклай;

15) кандидатлар исемлекләрен, шулай ук бердәм сайлау округы буенча күрсәтелгән кандидатларны терки;

16) теркәлгән кандидатлар исемлекләрен бастырып чыгара (халыкка житкерә);

17) сайлау берләшмәләренең ышанычлы затларын, финанс мәсьәләләре буенча вәкаләтле вәкилләрен терки;

18) сайлау берләшмәләре тарафыннан күрсәтелгән кандидатлар исемлекләренә кертелгән теркәлгән кандидатларның кайсысы бердәм сайлау округы буенча муниципаль берәмлекнең вәкиллекле органы депутатлары итеп сайланганын билгели һәм аларга сайлану турында таныклыклар бирә;

19) муниципаль берәмлекнең вәкиллекле органы депутатлары итеп сайланган затларның исемлекләрен төзи һәм әлеге исемлекләренә, кирәкле документларны күрсәтелгән органга тапшыра;

20) жирле үзидарәнең вәкиллекле органы депутатларын, жирле үзидарәнең сайланулы органы әгъзаларын сайлауларның гомуми нәтижәләрен билгели һәм аларны рәсми бастырып чыгара;

21) «Россия Федерациясе гражданны сайлау хокукларының һәм референдумда катнашу хокукының төп гарантияләре турында» Федераль закон, башка федераль законнар, Татарстан Республикасы Конституциясе, әлеге Кодекс, Татарстан Республикасы законнары, муниципаль берәмлек уставы нигезендә бүтән вәкаләтләргә гамәлгә ашыра.»;

45) 108¹ статьяда:

а) 1 өлештә «муниципаль берәмлекнең тиешле сайлау комиссиясе» сүзләрен «тиешле территория комиссиясе» сүзләренә алмаштырырга;

б) 2 өлештә «муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе» сүзләрен «территория комиссиясе» сүзләренә алмаштырырга;

в) 3 өлешнең беренче абзацында «Муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе» сүзләрен «Территория комиссиясе» сүзләренә алмаштырырга;

г) 5 өлештә:

беренче абзацта «муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе» сүзләрен «территория комиссиясе» сүзләренә алмаштырырга;

икенче абзацта «муниципаль берәмлек сайлау комиссиясе» сүзләрен «территория комиссиясе» сүзләренә алмаштырырга;

46) 114 статьяның 10 өлешендә «муниципаль берәмлек сайлау комиссиясенә» сүзләрен «территория комиссиясенә» сүзләренә алмаштырырга;

47) 115 статьяда:

а) 2 өлештә «муниципаль берәмлек сайлау комиссиясе» сүзләрен «территория комиссиясе» сүзләренә алмаштырырга;

б) 4 өлештә «муниципаль берәмлек сайлау комиссиясенә» сүзләрен «территория комиссиясенә» сүзләренә алмаштырырга;

48) 116 статьяда:

а) 1 өлештә «муниципаль берәмлек сайлау комиссиясе» сүзләрен «территория комиссиясе» сүзләренә алмаштырырга;

б) 2 өлешнең беренче абзацында «муниципаль берәмлек сайлау комиссиясе» сүзләрен «территория комиссиясе» сүзләренә алмаштырырга;

в) 3 өлешнең беренче абзацында «Муниципаль берәмлек сайлау комиссиясе» сүзләрен «Территория комиссиясе» сүзләренә алмаштырырга;

49) 117 статьяның 6 өлешендә «муниципаль берәмлек сайлау комиссиясендә» сүзләрен «территория комиссиясендә» сүзләренә алмаштырырга;

50) 118 статьяның 1 өлешендә «Муниципаль берәмлек сайлау комиссиясе» сүзләрен «Территория комиссиясе» сүзләренә алмаштырырга;

51) 119 статьяда:

- а) 1 өлештә «муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе» сүзләрен «территория комиссиясе» сүзләренә алмаштырырга;
- б) 2 өлештә «Муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе» сүзләрен «Территория комиссиясе» сүзләренә алмаштырырга;

52) 120 статьяда:

- а) 1 өлештә «муниципаль берәмлек сайлау комиссиясе» сүзләрен «территория комиссиясе» сүзләренә алмаштырырга;
- б) 2 өлештә «муниципаль берәмлек сайлау комиссиясе» сүзләрен «территория комиссиясе» сүзләренә алмаштырырга;
- в) 6 өлештә «Муниципаль берәмлек сайлау комиссиясе» сүзләрен «Территория комиссиясе» сүзләренә алмаштырырга;

53) 121 статьяда:

- а) 2 өлешнең беренче абзацында «Муниципаль берәмлек сайлау комиссиясе» сүзләрен «Территория комиссиясе» сүзләренә алмаштырырга;
- б) 3 өлешнең беренче абзацында «Муниципаль берәмлек сайлау комиссиясе» сүзләрен «Территория комиссиясе» сүзләренә алмаштырырга;
- в) 4 өлештә «Муниципаль берәмлек сайлау комиссиясе» сүзләрен «Территория комиссиясе» сүзләренә алмаштырырга;

54) 122 статьяда:

- а) 3² өлештә «Муниципаль берәмлек сайлау комиссиясе» сүзләрен «Территория комиссиясе» сүзләренә алмаштырырга;
- б) 3³ өлештә «муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе» сүзләрен «территория комиссиясе» сүзләренә алмаштырырга;

55) 123 статьяда:

- а) 1 өлештә «муниципаль берәмлек сайлау комиссиясе» сүзләрен «территория комиссиясе» сүзләренә алмаштырырга;
- б) 2 өлештә «муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе» сүзләрен «территория комиссиясе» сүзләренә алмаштырырга;

56) 126 статьяның 1 өлешендә «муниципаль берәмлек сайлау комиссиясе» сүзләрен «территория комиссиясе» сүзләренә алмаштырырга;

57) 127 статьяда:

- а) 1 өлештә «муниципаль берәмлек сайлау комиссиясе» сүзләрен «территория комиссиясе» сүзләренә алмаштырырга;
- б) 2 өлештә «муниципаль берәмлек сайлау комиссиясе» сүзләрен «территория комиссиясе» сүзләренә алмаштырырга;
- в) 3 өлештә «Муниципаль берәмлек сайлау комиссиясе» сүзләрен

«Территория комиссиясе» сүзләрәнә алмаштырырга;

58) 128 статьяда:

а) 2 өлешнең беренче абзацында «Муниципаль берәмлек сайлау комиссиясе» сүзләрән «Территория комиссиясе» сүзләрәнә алмаштырырга;

б) 3 өлешнең беренче абзацында «Муниципаль берәмлек сайлау комиссиясе» сүзләрән «Территория комиссиясе» сүзләрәнә алмаштырырга;

в) 4 өлештә «Муниципаль берәмлек сайлау комиссиясе» сүзләрән «Территория комиссиясе» сүзләрәнә алмаштырырга;

59) 128¹ статьяда:

а) 2 өлештә «Муниципаль берәмлек сайлау комиссиясе» сүзләрән «Территория комиссиясе» сүзләрәнә алмаштырырга;

б) 3 өлештә «муниципаль берәмлек сайлау комиссиясе» сүзләрән «территория комиссиясе» сүзләрәнә алмаштырырга;

в) 4 өлештә «муниципаль берәмлек сайлау комиссиясе» сүзләрән «территория комиссиясе» сүзләрәнә алмаштырырга;

г) 5 өлештә «муниципаль берәмлек сайлау комиссиясе» сүзләрән «территория комиссиясе» сүзләрәнә алмаштырырга;

д) 6 өлештә «муниципаль берәмлек сайлау комиссиясе» сүзләрән «территория комиссиясе» сүзләрәнә алмаштырырга;

е) 7 өлештә «муниципаль берәмлек сайлау комиссиясе» сүзләрән «территория комиссиясе» сүзләрәнә алмаштырырга;

ж) 13 өлештә «муниципаль берәмлек сайлау комиссиясе» сүзләрән «территория комиссиясе» сүзләрәнә алмаштырырга;

60) 129 статьяда:

а) 1 өлештә «муниципаль берәмлек сайлау комиссиясе» сүзләрән «территория комиссиясе» сүзләрәнә алмаштырырга;

б) 3 өлештә «муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе» сүзләрән «территория комиссиясе» сүзләрәнә алмаштырырга;

в) 4 өлештә «муниципаль берәмлек сайлау комиссиясе» сүзләрән «территория комиссиясе» сүзләрәнә алмаштырырга.

2 статья

«Татарстан Республикасы референдумы турында» 2003 елның 9 августындагы 33-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законына (Татарстан Дәүләт Советы Жыелма басмасы, 2003, № 8; 2005, № 3 (I өлеш); 2008, № 6; 2010, № 10 (II өлеш); 2011, № 8 (I өлеш), № 12 (I өлеш); 2013, № 10; 2014, № 5; 2015, № 5; 2016, № 6 (I өлеш); Татарстан Республикасы законнар жыелмасы, 2018, № 44 (I өлеш), № 83 (I өлеш); 2019, № 28 (I өлеш); 2020, № 4 (I өлеш); 2021, № 29 (I өлеш), № 93 (I өлеш) түбәндәге үзгәрешләрне кертергә:

1) 15¹ статьяда:

а) 1 пунктта «референдумда катнашучыларның гомеренә һәм (яисә) сәламәтлегенә куркыныч янаганда,» сүзләрен төшереп калдырырга;

б) 2 пунктта «Татарстан Республикасы Үзәк сайлау комиссиясенә Татарстан Республикасы территориясендәге теләсә нинди референдумга кагылышлы дәлилләнган тәкъдире буенча» сүзләрен «Татарстан Республикасы территориясендәге теләсә нинди референдумнарга карата» сүзләренә алмаштырырга;

в) 3 пунктта «сайлау гамәлләрен» сүзләрен «референдум әзерләү һәм үткөрү гамәлләрен» сүзләренә алмаштырырга;

2) 22 статьяда:

а) 1 пунктта «югарырак комиссия әгъзалары» сүзләрен «хәлиткеч тавыш хокукына ия югарырак комиссия әгъзалары» сүзләренә алмаштырырга;

б) 7¹ пунктта «Участок комиссияләренә» сүзләреннән соң «һәм территория комиссияләренә» сүзләрен өстәргә;

в) 8 пунктта «комиссиягә иң күбе ике күзәтүче (берничә көн дәвамында тавыш бирү турында әлеге Законның 49¹ статьясындагы 1 яисә 2 пунктында каралган карар кабул ителгән очракта – һәр тавыш бирү көненә иң күбе ике күзәтүче исәбеннән) билгеләп куярга хокукы, алар тавыш бирү бинасында чиратлашып күзәтергә хокукы» сүзләрен «участок комиссиясенә, территория комиссиясенә тавыш бирү бинасында, тавыш бирү йомгаклары турында беркетмәләренә кабул итү, әлеге беркетмәләрдәге күрсәткечләренә кушу һәм тиешле территориядә тавыш бирү йомгаклары хакындагы беркетмә төзү бинасында күзәтүне чират буенча башкарырга хокукы иң күбе өч күзәтүче (әлеге Кодексның 49¹ статьясындагы 1 яисә 2 пунктларында каралган берничә көн дәвамында тавыш бирү турындагы карар кабул ителгән очракта – һәр тавыш бирү көненә иң күбе өч күзәтүче исәбеннән) билгеләп куярга хокукы» сүзләренә алмаштырырга, «Участок комиссиясенә» сүзләреннән соң «, территория комиссиясенә» сүзләрен өстәргә;

г) 9 пунктның «а» пунктчасында «исемлекләре,» сүзеннән соң «шул исәптән электрон рәвештә төзелгәннәре,» сүзләрен өстәргә;

3) 25 статьяда:

а) 4 пунктта «айга кимендә бер тапкыр» сүзләреннән соң «Россия Федерациясе Үзәк сайлау комиссиясенә һәм (яисә)» сүзләрен өстәргә;

б) түбәндәге эчтәлекле 8¹ пункт өстәргә:

«8¹. Федераль закон нигезендә әлеге статьяның 4 пунктында күрсәтелгән белешмәләренә Россия Федерациясе Үзәк сайлау комиссиясенә тапшыру тәртибе, федераль башкарма хакимиятнең эчке эшләр өлкәсендә дәүләт сәясәтен эшләү, гамәлгә ашыру һәм норматив-хокукый жайга салу функцияләрен башкаручы органы белән килештереп, Россия Федерациясе Үзәк сайлау комиссиясе тарафыннан билгеләнә.»;

4) 26 статьяга түбәндәге эчтәлекле 13¹ пункт өстәргә:

«13¹. Федераль закон нигезендә референдумда катнашучылар исемлеге, Россия Федерациясе Үзәк сайлау комиссиясе билгеләгән таләпләрне исәпкә алып, референдум үткәргәндә Татарстан Республикасы Үзәк сайлау комиссиясе тарафыннан билгеләнгән тәртиптә һәм срокларда электрон рәвештә төзелергә, төгәлләштерелергә һәм кулланылырга мөмкин.

Референдумда катнашучылар исемлеге электрон рәвештә төзелгән, төгәлләштерелгән һәм кулланылган очракта, аның күчәрмәсе тавыш бирү вакыты тәмамланганнан соң ук (тавыш бирүнең соңгы көнендә) референдумда катнашучылар исемлеген кәгазьдә чыгару юлы белән әзерләнгән һәм участок комиссиясе рәисе, секретаре имзалары һәм участок комиссиясе мөһере белән таныклана. Әлеге күчәрмә үзенең юридик көче буенча электрон рәвештәге референдумда катнашучылар исемлегенә тиңдәш була. Күрсәтелгән күчәрмәне саклау Федераль закон, әлеге Закон нигезендә референдум документларын саклауга карата билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.»;

5) 36 статьяның 3 пунктында «матбугат мөйданы бирергә» сүзләреннән соң «, «Интернет» челтәре басмаларында агитация материалларын урнаштыру хезмәтләре күрсәтергә» сүзләрен өстәргә;

6) 46 статьяның 2 пунктындагы икенче жөмләсендә «белгечләрне» сүзеннән соң «Татарстан Республикасы Үзәк сайлау комиссиясе билгеләгән срокка, әмма алты айдан да күбрәккә түгел,» сүзләрен өстәргә, өченче жөмләне төшереп калдырырга;

7) 49 статьяның 9 пунктында «гаризалар биргән» сүзләреннән соң «йө вахта ысулы белән эшләүче һәм әлеге Законның 26 статьясындагы 15 пункты нигезендә референдумда катнашучылар исемлегенә керү хокукына ия булган» сүзләрен өстәргә;

8) 49¹ статьяда:

а) 2 пунктта «референдумнарда» сүзеннән соң «, шул исәптән Татарстан Республикасы чикләрендә дә,» сүзләрен өстәргә;

б) 5 пунктта «референдумнарда» сүзеннән соң «, шул исәптән Татарстан Республикасы чикләрендә дә,» сүзләрен өстәргә;

9) 50 статьяда:

а) 6 пунктка түбәндәге эчтәлекле яңа өченче жөмлә өстәргә: «Татарстан Республикасы Үзәк сайлау комиссиясенең тиешле карары нигезендә граждан паспортының яисә гражданның паспортын алмаштыручы документның сериясе һәм номеры референдумда катнашучылар исемлеген төзегәндә әлеге исемлеккә «Сайлаулар» ДАСтан файдаланып кертелергә мөмкин.», түбәндәге эчтәлекле жөмлә өстәргә: «Референдумда катнашучылар исемлеге электрон рәвештә төзелгән очракта, Россия Федерациясе Үзәк сайлау комиссиясе билгеләгән таләпләрне

исәпкә алып, референдум үткәргәндә Татарстан Республикасы Үзәк сайлау комиссиясе тарафыннан билгеләнгән тәртиптә электрон график имзаны куллану рөхсәт ителә.»;

б) 12 пунктны түбәндәге редакциядә бөян итәргә:

«12. Участок комиссиясе әгъзасы, күзәтүче һәм башка затлар Россия Федерациясенә сайлаулар һәм референдумнар турындагы законнарын бозса, участок комиссиясе әгъзасы комиссия эшендә катнашудан шунда ук читләштерелә, ә күзәтүче һәм башка затлар тавыш бирү бинасыннан (тавыш бирү йомгаклары хакындагы беркетмәләргә кабул итү, бу беркетмәләргә күрсәткечләрен кушу һәм тиешле территориядә тавыш бирү йомгаклары турында беркетмә төзү гамәлгә ашырыла торган бинадан) чыгарыла. Участок комиссиясе әгъзасын шушы комиссия эшендә катнашудан читләштерү, күзәтүченә яисә башка затны тавыш бирү бинасыннан (тавыш бирү йомгаклары хакындагы беркетмәләргә кабул итү, бу беркетмәләргә күрсәткечләрен кушу һәм тиешле территориядә тавыш бирү йомгаклары турында беркетмә төзү гамәлгә ашырыла торган бинадан) чыгару хакындагы карар суд тарафыннан участок комиссиясенә (башка комиссиянең) урнашу урыны буенча кабул ителә. Тиешле суд карарын үтәүне хокук саклау органнары тәмин итә. Хокук саклау органнары шулай ук федераль законнар нигезендә тавыш бирү бинасында һәм референдум участогы территориясендә гражданның иминлеген һәм жәмәгать тәртибен тәмин итә.»;

в) 13¹ пунктта «, шулай ук дистанцион электрон тавыш бирү юлы белән» сүзләрен төшереп калдырырга;

10) түбәндәге эчтәлекле 50² статья өстәргә:

«50² статья. Дистанцион рәвештә электрон тавыш бирү

1. Референдум үткәрелгәндә Татарстан Республикасы Үзәк сайлау комиссиясе карары белән дистанцион рәвештә электрон тавыш бирү үткәрелгә мөмкин. Әлеге карарда дистанцион рәвештә электрон тавыш бирүне үткөрү сроклары, дистанцион рәвештә электрон тавыш бирүне үткөрү өчен кулланыла торган дөүләт мәгълүмат системалары, шулай ук референдумда катнашучының дистанцион рәвештә электрон тавыш бирүдә катнашу хокукын бирү шартлары билгеләнергә тиеш.

2. Федераль закон нигезендә, федераль дөүләт хакимияте органнарына сайлауларда һәм (яисә) Россия Федерациясе референдумында тавыш бирү көннәре Татарстан Республикасы дөүләт хакимияте органнарына, жирле үзидарә органнарына сайлауларда һәм (яисә) Татарстан Республикасы референдумында, жирле референдумда тавыш бирү көннәре белән туры килгән очракта, дистанцион рәвештә электрон тавыш бирүне үткөрү хакындагы карар, Татарстан Республикасы Үзәк сайлау комиссиясе тәкъдимен исәпкә алып, Россия Федерациясе Үзәк сайлау комиссиясе тарафыннан кабул ителә.

3. Референдумда дистанцион рәвештә электрон тавыш бирүне үткөрү турындагы карар, Россия Федерациясе Үзәк сайлау комиссиясе белән килештереп, Татарстан Республикасы Үзәк сайлау комиссиясе тарафыннан кабул ителә.

4. Федераль дәүләт хакимияте органнарына сайлауларда һәм (яисә) Россия Федерациясе референдумында элегрәк кулланылган региональ (республика) дәүләт мәгълүмат системасыннан файдаланып дистанцион рәвештә электрон тавыш бирүне үткөрү турында карар кабул ителгән очракта, килештерү таләп ителми, бу чакта Татарстан Республикасы Үзәк сайлау комиссиясе кабул ителгән карар турында Россия Федерациясе Үзәк сайлау комиссиясенә хәбәр итә.

5. Дистанцион рәвештә электрон тавыш бирү сертификация үткән һәм Россия Федерациясе Үзәк сайлау комиссиясе тарафыннан билгеләнгән дистанцион рәвештә электрон тавыш бирүне үткөрү таләпләренә туры килгән «Сайлаулар» ДАСны, шулай ук башка дәүләт мәгълүмат системаларын, шул исәптән региональ (республика) дәүләт мәгълүмат системаларын, кулланып үткөрелә.

6. Референдумда дистанцион рәвештә электрон тавыш бирүне үткөрү өчен федераль һәм (яисә) региональ (республика) дәүләт мәгълүмат системалары кулланылырга мөмкин.

7. Федераль закон нигезендә, федераль дәүләт хакимияте органнарына сайлауларда һәм (яисә) Россия Федерациясе референдумында тавыш бирү көннәре Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнарына, жирле үзидарә органнарына сайлауларда һәм (яисә) Татарстан Республикасы референдумында, жирле референдумда тавыш бирү көннәре белән туры килгән очракта, дистанцион рәвештә электрон тавыш бирү тәртибе, Татарстан Республикасы Үзәк сайлау комиссиясе тәкъдимен исәпкә алып, Россия Федерациясе Үзәк сайлау комиссиясе тарафыннан раслана.

8. Федераль закон нигезендә, референдумны федераль дәүләт мәгълүмат системаларын кулланып үткөргәндә, дистанцион рәвештә электрон тавыш бирү тәртибе Россия Федерациясе Үзәк сайлау комиссиясе тарафыннан раслана.

9. Референдумны региональ (республика) дәүләт мәгълүмат системасын кулланып үткөргәндә, әлеге статьяның 10 пунктында каралган таләпләргә исәпкә алган дистанцион рәвештә электрон тавыш бирү тәртибе Татарстан Республикасы Үзәк сайлау комиссиясе тарафыннан раслана.

10. Россия Федерациясе Үзәк сайлау комиссиясе тарафыннан билгеләнгән дистанцион рәвештә электрон тавыш бирүне үткөрү таләпләрен исәпкә алган дистанцион рәвештә электрон тавыш бирү тәртибенә түбәндәгеләр керергә тиеш:

а) дистанцион рәвештә электрон тавыш бирүдә катнашу турында гариза бирү һәм аны кире алу, дистанцион рәвештә электрон тавыш бирүдә катнашучылар исемлеген төзү һәм куллану тәртибе һәм сроклары йә дистанцион рәвештә электрон тавыш бирүдә мондый гариза бирмичә генә катнашу шартлары һәм дистанцион рәвештә электрон тавыш бирүдә катнашканнарның исемлеген төзү һәм куллану тәртибе;

б) референдумда катнашучының белешмәләрен тикшерүне һәм референдумда катнашучылар регистры белешмәләре белән чагыштыруны күздә тоткан дистанцион рәвештә электрон тавыш бирүдә катнашу өчен референдумда катнашучыны аутентификацияләү һәм идентификацияләү тәртибе;

в) референдумда катнашучының дистанцион рәвештә электрон тавыш бирүдә катнашу тәртибе;

г) дистанцион рәвештә электрон тавыш бирүне оештырганда, гамәлгә ашырганда һәм, мондый тавыш бирү үзенчәлекләрен исәпкә алып, аның йомгакларын билгеләгәндә күзәтү мөмкинлеген тәмин итү тәртибе, шулай ук күзәтүчеләрне билгеләп кую тәртибе;

д) дистанцион рәвештә электрон тавыш бирү йомгакларын билгеләү һәм референдум нәтижәләрен билгеләгәндә аларны исәпкә алу тәртибе.

11. Дистанцион рәвештә электрон тавыш бирүдә катнашучылар исемлегенә кертелгән референдумда катнашучы тиешле референдумда катнашучылар исемлегенән төшереп калдырыла.

12. Дистанцион рәвештә электрон тавыш бирүдә катнашу өчен референдумда катнашучы дистанцион рәвештә электрон тавыш бирү тәртибендә билгеләнгән «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендәге махсус порталга (шул исәптән махсус мобиль кушымтадан файдаланып) мөрәжәгать итә һәм аутентификация һәм идентификация, шулай ук шәхесне таныклау процедураларын уза, шуннан соң ул дистанцион рәвештә электрон тавыш бирүдән файдалана ала.

13. Дистанцион рәвештә электрон тавыш бирү барышында анонимлаштыру калдыру процедурасы башкарыла, ул тәмамланганнан соң, электрон бюллетеньгә күчү башкарыла һәм, кирәкле мәгълүмат, аны тутыру тәртибе белән танышканнан соң, хуплаган позициягә туры килә торган квадратта электрон рәвештә тамга кую юлы белән ихтыяр белдерү мөмкинлеге бирелә. Референдумда катнашучы ихтыяр белдерүне башкарганнан соң, ихтыяр белдерүне үзгәртү (кабат ихтыяр белдерү) рәхсәт ителми. Дистанцион рәвештә электрон тавыш бирүдән файдаланган референдумда катнашучы референдум участогында бюллетень алырга хокуксыз. Мондый референдумда катнашучы дистанцион рәвештә электрон тавыш бирү тәртибендә билгеләнгән очракларда турыдан-туры тавыш бирү бинасында яисә башка бинада дистанцион рәвештә электрон тавыш бирүдә катнашу өчен техник чаралардан файдаланырга мөмкин.

14. Дистанцион рәвештә электрон тавыш бирү үткәрелгәндә ихтыяр белдерүнең анонимлаштырылган нәтижәләре, аларны формалаштырган саен, кичектергесез рәвештә шифрлана һәм шифрланган рәвештә тиешле мәгълүмат базасындагы мәгълүмат блоклары чылбырында саклана. Ихтыяр белдерү нәтижәләрен шифрлау шифр ачкычын кулланып гамәлгә ашырыла. Ихтыяр белдерү нәтижәләрен шифр ачкычын кулланып уку мөмкин түгел. Тавыш бирү тәмамланганнан соң ихтыяр белдерү нәтижәләрен уку шифрны ачу ачкычын кулланып башкарыла.

15. Дистанцион рәвештә электрон тавыш бирү үткәрелгәндә референдумда катнашучы тарафыннан ихтыяр белдерүне гамәлгә ашыру һәм референдумда катнашучыларның, ихтыяр белдерүләренең саклана торган нәтижәләренең үзгәрмәвен һәм тавыш бирү яшеренлеген үтәүне исәпкә алып, дистанцион рәвештә электрон тавыш бирү йомгаклары турындагы белешмәләрне формалаштыру мөмкинлеге, шулай ук референдумда катнашучының персонал белешмәләре һәм аның ихтыяр белдерү нәтижәсе арасында бәйләнеш билгели алмау тәмин ителә.

16. Дистанцион электрон тавыш бирүне оештырганда һәм гамәлгә ашырганда федераль башкарма хакимиятнең иминлекне тәмин итү өлкәсендәге органы һәм федераль башкарма хакимиятнең техник разведкаларга каршы тору һәм мәгълүматны техник яклау өлкәсендәге вәкаләтле органы тарафыннан аларның вәкаләтләре чикләрендә билгеләнгән дәүләт мәгълүмат системаларындагы мәгълүматны саклау турындагы таләпләрне үтәү тәмин ителергә тиеш.

17. Федераль закон нигезендә дистанцион электрон тавыш бирүне оештырганда һәм гамәлгә ашырганда «Сайлаулар» ДАСны, башка дәүләт мәгълүмат системаларын куллану, шулай ук референдумда катнашучыларның персонал белешмәләрен эшкәрткәндә аларның хезмәттәшлеге бары тик референдумда катнашу хокукын гамәлгә ашыру максатларында гына башкарыла.»;

11) 51 статьяда:

а) 6 пунктта «киңәш итү тавышы хокукына ия участок комиссиясе әгъзаларына һәм» сүzlәрен төшереп калдырырга;

б) 14 пунктта «референдум комиссиясенең киңәш бирү тавышы хокукына ия әгъзалары,» сүzlәрен төшереп калдырырга, «референдум комиссиясенең киңәш бирү тавышы хокукына ия булган кимендә ике әгъзасына, инициатив төркем һәм референдумда катнашучыларның башка төркемнәре, ижтимагый берләшмәләр билгеләнгән күзәтүчеләргә» сүzlәрен «инициатив төркем һәм референдумда катнашучыларның башка төркемнәре, ижтимагый берләшмәләр тарафыннан билгеләп куелган кимендә ике күзәтүчегә» сүzlәренә алмаштырырга;

в) 17 пунктта «киңәш бирү тавышы хокукына ия әгъзалары һәм» сүzlәрен төшереп калдырырга;

12) 53 статьяда:

а) 6 пунктның бишенче абзацында «, ә участок комиссиясенең киңәш бирү тавышы хокукына ия әгъзалары башкарылган санауның дәрәсләгенә инанырга хокуклы» сүzlәрен төшереп калдырырга;

б) түбәндәге эчтәлекле 6¹ пункт өстәргә:

«6¹. Референдумда катнашучылар исемлеге электрон рәвештә төзелгән, төгәлләштерелгән һәм кулланылган очракта, әлеге статьяның 5 һәм 6 пунктларында каралган күрсәткечләргә кушу гамәлләре мондый исемлек буенча автомат рәвештә башкарыла.»;

в) 9 пунктта «участок комиссиясенең киңәш бирү тавышы хокукына ия әгъзалары,» сүzlәрен төшереп калдырырга;

г) 10 пунктта «да, киңәш бирү тавышы хокукына ия әгъзаларына да» сүzlәрен төшереп калдырырга;

д) 12 пунктта «барлык бюллетеньнәр» сүzlәрен «тиешле референдум округы буенча тавыш бирү өчен барлык бюллетеньнәр» сүzlәренә алмаштырырга;

е) 19 пунктта «, ә участок комиссиясенең киңәш бирү тавышы хокукына ия әгъзалары башкарылган санауның дәрәсләгенә инанырга хокуклы» сүzlәрен төшереп калдырырга;

ж) 20 пунктта «участок комиссиясенәң киңәш бирү тавышы хокукына ия әгъзаларын һәм» сүзләрен төшереп калдырырга;

з) 21 пунктта «шулай ук киңәш бирү тавышы хокукына ия әгъзалары» сүзләрен «күзәтүчеләр» сүзенә алмаштырырга;

и) 22 пунктның беренче абзацында «участок комиссиясенәң киңәш бирү тавышы хокукына ия әгъзалары, күзәтүчеләр» сүзләрен «күзәтүчеләр,» сүзенә алмаштырырга;

к) 29 пунктта «участок комиссиясенәң киңәш бирү тавышы хокукына ия әгъзаларының, әлеге Законның 22 статьясындагы 3 пункттында күрсәтелгән башка затларның» сүзләрен «әлеге Законның 22 статьясындагы 3 пункттында күрсәтелгән затларның» сүзләренә алмаштырырга;

л) 35 пунктта «тавыш бирү йомгаклары турында участок комиссиясе тарафыннан элек расланган беркетмәне төзегәндә катнашкан затларга, киңәш бирү тавышы хокукына ия башка әгъзаларына» сүзләрен «тавыш бирү йомгаклары турында участок комиссиясенәң элек расланган беркетмәсен төзегәндә катнашкан затларга» сүзләренә алмаштырырга;

13) 54 статьяда:

а) 6 пунктта «беркетмәне төзегән территория комиссиясенәң киңәш бирү тавышы хокукына ия әгъзаларының,» сүзләрен төшереп калдырырга;

б) 8 пунктта «үзенәң киңәш бирү тавышы хокукына ия әгъзаларына,» сүзләрен төшереп калдырырга;

в) 9 пунктта «тиешле референдум комиссиясенәң киңәш бирү тавышы хокукына ия әгъзаларына,» сүзләрен төшереп калдырырга.

3 статья

«Жирле референдум турында» 2004 елның 24 мартындагы 23-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законына (Татарстан Дәүләт Советы Жыелма басмасы, 2004, № 3 (II өләш); 2005, № 3 (I өләш); 2008, № 5 (II өләш); 2010, № 10 (II өләш); 2011, № 8, № 12; 2013, № 10; 2014, № 5; 2015, № 5; 2016, № 6 (I өләш); Татарстан Республикасы законнар жыелмасы, 2018, № 44 (I өләш), № 83 (I өләш); 2019, № 28 (I өләш); 2020, № 4 (I өләш); 2021, № 29 (I өләш), № 93 (I өләш) түбәндәге үзгәрешләренә кертергә:

1) 5 статьяның 5 пункттында «Муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе» сүзләрен «Территория комиссиясе» сүзләренә алмаштырырга;

2) 13 статьяда:

а) 4 пунктта «муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясенә мөрәжәгать итә, инициатив төркем мөрәжәгать иткән көннән ул референдум комиссиясе буларак эшли» сүзләрен «территория комиссиясенә мөрәжәгать итә» сүзләренә алмаштырырга;

б) 7 пунктта «Муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе» сүзләрен «Территория комиссиясе» сүзләренә алмаштырырга;

в) 9 пунктта «муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе» сүзләрен «территория комиссиясе» сүзләренә алмаштырырга;

г) 11 пунктта «муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе» сүзләрен «территория комиссиясе» сүзләренә алмаштырырга;

д) 12 пунктта «муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе» сүзләрен «территория комиссиясе» сүзләренә алмаштырырга;

3) 14 статьяда:

а) 6¹ пунктта «Муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе» сүзләрен «Территория комиссиясе» сүзләренә алмаштырырга;

б) 9 пунктта «муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе» сүзләрен «территория комиссиясе» сүзләренә алмаштырырга;

4) 15 статьяда:

а) 1 пунктта «муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясенә» сүзләрен «территория комиссиясенә» сүзләренә алмаштырырга;

б) 3 пунктта «Муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе» сүзләрен «Территория комиссиясе» сүзләренә алмаштырырга;

в) 4 пунктта «муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе» сүзләрен «территория комиссиясе» сүзләренә алмаштырырга;

г) 5 пунктта «муниципаль берәмлек сайлау комиссиясенә» сүзләрен «территория комиссиясенә» сүзләренә алмаштырырга;

д) 14 пунктта «муниципаль берәмлек сайлау комиссиясенә» сүзләрен «территория комиссиясенә» сүзләренә, «муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе» сүзләрен «территория комиссиясе» сүзләренә, «муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясендә» сүзләрен «территория комиссиясендә» сүзләренә алмаштырырга;

5) 16 статьяда:

а) 1 пунктта «муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе» сүзләрен «территория комиссиясе» сүзләренә, «Муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе карары» сүзләрен «Территория комиссиясе карары» сүзләренә алмаштырырга;

б) 2 пунктта «муниципаль берәмлек сайлау комиссиясе» сүзләрен «территория комиссиясе» сүзләренә алмаштырырга;

в) 4 пунктта «Муниципаль берәмлек сайлау комиссиясе» сүзләрен «Территория комиссиясе» сүзләренә алмаштырырга;

б) 18 статьяның 4 пунктында «муниципаль берәмлек сайлау комиссиясе» сүзләрен «территория комиссиясе» сүзләренә алмаштырырга;

7) 18¹ статьяда:

а) 1 пунктта «референдумда катнашучыларның гомеренә һәм (яисә) сәламәтлегенә куркыныч янаганда,» сүзләрен төшереп калдырырга;

б) 2 пунктта «референдумны оештыручы сайлау комиссиясенә тиешле муниципаль берәмлек территориясендәге референдумга кагылышлы дәлилленгән тәкъдиме буенча» сүзләрен «тиешле муниципаль берәмлек территориясендәге референдумга карата» сүзләренә алмаштырырга;

в) 3 пунктта «сайлау гамәлләрен» сүзләрен «референдум әзерләү һәм үткөрү гамәлләрен» сүзләренә алмаштырырга;

8) 19 статьяда:

а) 1 пунктның икенче абзацын түбәндәге редакциядә бөян итәргә:
«территория комиссиясе»;

б) 10 пунктта «Муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе» сүзләрен «Территория комиссиясе» сүзләренә алмаштырырга;

9) 20 статьяны түбәндәге редакциядә бөян итәргә:

«20 статья. **Территория комиссиясе вәкаләтләре**

Референдум әзерләүне һәм үткөрүне оештырганда территория комиссиясе:

а) референдум әзерләүне һәм үткөрүне оештыра;

б) муниципаль берәмлек территориясендә Россия Федерациясе гражданның референдумда катнашу хокукы үтәлешен тикшереп тора;

в) муниципаль берәмлек территориясендә жирле үзидарә органнарына референдум әзерләүгә һәм үткөрүгә, кирәкле матбугат продукциясен бастырып чыгаруга бәйлә чараларны гамәлгә ашыруны тәмин итә;

г) муниципаль берәмлек территориясендә референдум үткәргәндә референдум мәсьәләләре агитациясе алып бару өчен эфир вакытын һәм матбугат мәйданын референдум үткөрү буенча инициатив төркем һәм референдумда катнашучыларның башка төркемнәре арасында бүлпк бирүнең бердәм тәртибе үтәлешен тәмин итү чараларын күрә;

д) муниципаль берәмлек территориясендә референдум үткәргәндә тавыш бирү йомгакларын билгеләүнең, референдум нәтижеләрен билгеләүнең бердәм тәртибе үтәлешен тәмин итү чараларын күрә;

е) муниципаль берәмлек территориясендә референдум үткәргәндә тавыш бирү йомгакларын һәм референдум нәтижеләрен бастырып чыгаруның бердәм тәртибе үтәлешен тәмин итү чараларын күрә;

ж) муниципаль берәмлек территориясендә референдумнар әзерләүне һәм үткөрүне финанслауны оештыру чараларын гамәлгә ашыра, жирле бюджеттан һәм (яисә) Татарстан Республикасы бюджетынан референдум әзерләүне һәм үткөрүне финанс белән тәмин итүгә бүлпк бирелгән акчаларны бүлпк, әлегә акчалардан максатчан файдалануны тикшереп тора;

з) түбәнгәрәк комиссияләргә хокукый, ысулый, оештыру-техник ярдәм күрсәтә;

и) референдум әзерләүгә һәм үткөрүгә бәйле мәсьәләләр буенча жирле үзидарә органнары хәбәрләрен тыңлый;

к) түбәнгерәк комиссияләренң карарларына һәм гамәлләренә (гамәл кылмавына) карата шикаятләренә (гаризаларны) карый һәм әлеге шикаятләр (гаризалар) буенча дәлилленгән карарлар кабул итә;

л) инициатив төркемне терки;

м) түбәнгерәк референдум комиссияләре мөһерләренң үрнәкләрен раслый;

н) референдумда катнашучыларга референдум әзерләү һәм үткөрү турында хәбәр бирүне тәэмин итә;

о) референдум комиссияләрен биналар, транспорт чаралары һәм элемент чаралары белән тәэмин итүне тикшереп тора, референдумны матди-техник тәэмин итүнең башка мәсьәләләрен карый;

п) «Россия Федерациясе гражданны сайлау хокукларының һәм референдумда катнашу хокукының төп гарантияләре турында» Федераль закон, башка федераль законнар, Татарстан Республикасы Конституциясе, әлеге Закон, бүтән Татарстан Республикасы законнары, муниципаль берәмлек уставы нигезендә башка вәкаләтләренә гамәлгә ашыра.»;

10) 21 статьяда:

а) «з» пунктчасында «муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясенә» сүзләрен «территория комиссиясенә» сүзләренә алмаштырырга;

б) түбәндәге эчтәлекле унбишенче абзац өстәргә:

«Татарстан Республикасы Үзәк сайлау комиссиясе карары белән референдум әзерләүне һәм үткөрүне оештыручы сайлау комиссиясенң вәкаләтләре бу муниципаль берәмлек чикләрендә эшләүче участок комиссиясенә йөкләнергә мөмкин.»;

в) түбәндәге эчтәлекле уналтынчы абзац өстәргә:

«Участок комиссиясе, референдум әзерләүне һәм үткөрүне оештыручы комиссия вәкаләтләрен башкарган очракта, әлеге Законның 20 статьясында каралган территория комиссиясе вәкаләтләрен гамәлгә ашыра.»;

11) 22 статьяда «һәм киңәш бирү тавышы хокукына ия» сүзләрен төшереп калдырырга;

12) 23 статьяны түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«Статья 23. Референдум комиссиясен тарату

Референдум комиссиясе «Россия Федерациясе гражданны сайлау хокукларының һәм референдумда катнашу хокукының төп гарантияләре турында» Федераль законның 31 статьясында билгеләнгән очракларда һәм тәртиптә таратылырга мөмкин.»;

13) 24 статьяда:

- а) 1 пунктта «югарырак комиссия әғзалары» сүзләрән «хәлиткәч тавыш хокукына ия югарырак комиссия әғзалары» сүзләрәнә алмаштырырга;
- б) 7¹ пунктта «муниципаль берәмлекнең тиешле сайлау комиссиясенә» сүзләрән «тиешле территория комиссиясенә» сүзләрәнә алмаштырырга;
- в) 8 пунктта «комиссиягә иң күбе ике күзәтүче (берничә көн дәвамында тавыш бирү турында әлеге Законның 51¹ статьясындагы 1 яисә 2 пунктында каралган карар кабул ителгән очракта – һәр тавыш бирү көненә иң күбе ике күзәтүче исәбеннән) билгеләп куярга хокуклы, алар тавыш бирү бинасында чиратлашып күзәтергә хокуклы» сүзләрән «участок комиссиясенә тавыш бирү бинасында күзәтүне чират буенча башкарырга хокуклы иң күбе өч күзәтүче (әлеге Кодекстың 51¹ статьясындагы 1 яисә 2 пунктларында каралган берничә көн дәвамында тавыш бирү турындагы карар кабул ителгән очракта – һәр тавыш бирү көненә иң күбе өч күзәтүче исәбеннән) билгеләп куярга хокуклы» сүзләрәнә алмаштырырга;
- г) 9 пунктның «а» пунктчасында «исемлекләре,» сүзеннән соң «шул исәптән электрон рәвештә төзелгәннәре,» сүзләрән өстәргә;
- д) 13 пунктта «муниципаль берәмлек сайлау комиссиясенә» сүзләрән «территория комиссиясенә» сүзләрәнә алмаштырырга;

14) 25 статьяда:

- а) 1 пунктта «Муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе» сүзләрән «Территория комиссиясе» сүзләрәнә алмаштырырга;
- б) 4 пунктта «муниципаль берәмлек сайлау комиссиясе» сүзләрән «территория комиссиясе» сүзләрәнә алмаштырырга;

15) 26 статьяда:

- а) 4 пунктта «айга кимендә бер тапкыр» сүзләрәннән соң «Россия Федерациясе Үзәк сайлау комиссиясенә һәм (яисә)» сүзләрән өстәргә;
- б) түбәндәге эчтәлекле 8¹ пункт өстәргә:
«8¹. «Россия Федерациясе гражданның сайлау хокукларының һәм референдумда катнашу хокукының төп гарантияләре турында» Федераль закон нигезендә әлеге статьяның 4 пунктында күрсәтелгән белешмәләре Россия Федерациясе Үзәк сайлау комиссиясенә тапшыру тәртибе, федераль башкарма хакимиятнең эчке эшләр өлкәсендә дәүләт сәясәтен эшләү, гамәлгә ашыру һәм норматив-хокукый жайга салу функцияләрен башкаручы органы белән килештереп, Россия Федерациясе Үзәк сайлау комиссиясе тарафыннан билгеләнә.»;

16) 27 статьяда:

- а) 11 пунктта «муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе» сүзләрән «территория комиссиясе» сүзләрәнә алмаштырырга;
- б) түбәндәге эчтәлекле 14¹ пункт өстәргә:
«14¹. «Россия Федерациясе гражданның сайлау хокукларының һәм референдумда катнашу хокукының төп гарантияләре турында» Федераль закон нигезендә референдумда катнашучылар исемлеген, Россия Федерациясе Үзәк сайлау

комиссиясе билгеләгән таләпләрне исәпкә алып, референдум үткәргәндә Татарстан Республикасы Үзәк сайлау комиссиясе тарафыннан билгеләнгән тәртиптә һәм срокларда электрон рәвештә төзелергә, төгәлләштерелергә һәм кулланылырга мөмкин.

Референдумда катнашучылар исемлеге электрон рәвештә төзелгән, төгәлләштерелгән һәм кулланылган очракта, аның күчәрмәсе тавыш бирү вакыты тәмамланганнан соң ук (тавыш бирүнең соңгы көнндә) референдумда катнашучылар исемлеген кәгазьдә чыгару юлы белән әзерләнгән һәм участок комиссиясе рәисе, секретаре имзалары һәм участок комиссиясе мөһер белән таныклана. Әлеге күчәрмә үзенең юридик көч буенча электрон рәвештәге референдумда катнашучылар исемлегенә тиндәш була. Күрсәтелгән күчәрмәне саклау «Россия Федерациясе гражданның сайлау хокукларының һәм референдумда катнашу хокукының төп гарантияләре турында» Федераль закон, әлеге Закон нигезендә референдум документларын саклауга карата билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.»;

17) 28 статьяда:

а) 2 пунктта «муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе» сүзләрен «территория комиссиясе» сүзләренә алмаштырырга;

б) 3 пунктта «муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе» сүзләрен «территория комиссиясе» сүзләренә алмаштырырга;

18) 31 статьяның 3 пункттында «муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе» сүзләрен «территория комиссиясе» сүзләренә алмаштырырга;

19) 35 статьяның 3 пункттында «муниципаль берәмлек сайлау комиссиясе» сүзләрен «территория комиссиясе» сүзләренә, «муниципаль берәмлек сайлау комиссиясенә» сүзләрен «территория комиссиясенә» сүзләренә алмаштырырга;

20) 36 статьяның 11 пункттында «муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе» сүзләрен «территория комиссиясе» сүзләренә алмаштырырга;

21) 37 статьяның 5 пункттында «муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе» сүзләрен «территория комиссиясе» сүзләренә алмаштырырга;

22) 38 статьяда:

а) 3 пунктта «матбугат мәйданы бирергә» сүзләреннән соң «, «Интернет» челтәре басмаларында агитация материалларын урнаштыру хезмәтләре күрсәтергә» сүзләрен өстәргә;

б) 5 пунктта «муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясенә» сүзләрен «территория комиссиясенә» сүзләренә алмаштырырга;

в) 6 пунктның беренче абзацында «муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясенә» сүзләрен «территория комиссиясенә» сүзләренә алмаштырырга;

г) 7 пунктта «муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе» сүзләрен

«территория комиссиясе» сүзлөрөнө, «муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясенә» сүзләрән «территория комиссиясенә» сүзлөрөнө алмаштырырга;

23) 39 статьяның 8 пункттында «муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе» сүзләрән «территория комиссиясе» сүзлөрөнө алмаштырырга;

24) 40 статьяның 3 пункттында «муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе» сүзләрән «территория комиссиясе» сүзлөрөнө алмаштырырга;

25) 41 статьяда:

а) 3 пунктта «муниципаль берәмлек сайлау комиссиясе» сүзләрән «территория комиссиясе» сүзлөрөнө алмаштырырга;

б) 4 пунктта «муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясенә» сүзләрән «территория комиссиясенә» сүзлөрөнө алмаштырырга;

в) 4¹ пунктта «муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе» сүзләрән «территория комиссиясе» сүзлөрөнө алмаштырырга;

г) 7 пунктта «муниципаль берәмлек сайлау комиссиясе» сүзләрән «территория комиссиясе» сүзлөрөнө алмаштырырга;

26) 42 статьяда:

а) 1¹ пунктта «муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясенә» сүзләрән «территория комиссиясенә» сүзлөрөнө алмаштырырга;

б) 3 пунктта «муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясенә» сүзләрән «территория комиссиясенә» сүзлөрөнө алмаштырырга;

в) 7 пунктта «муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе» сүзләрән «территория комиссиясе» сүзлөрөнө алмаштырырга;

27) 43 статьяда «муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясендә» сүзләрән «территория комиссиясендә» сүзлөрөнө алмаштырырга;

28) 45 статьяда:

а) 1 пунктта «муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясенә» сүзләрән «территория комиссиясенә» сүзлөрөнө, «муниципаль берәмлек сайлау комиссиясенә» сүзләрән «территория комиссиясенә» сүзлөрөнө алмаштырырга;

б) 2 пунктта «муниципаль берәмлек сайлау комиссиясе» сүзләрән «референдум әзерләүне һәм үткөрүне оештыручы сайлау комиссиясе» сүзлөрөнө алмаштырырга;

в) 6 пунктта «муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясенә» сүзләрән «территория комиссиясенә» сүзлөрөнө алмаштырырга;

г) 8 пунктта «муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясенә» сүзләрән «территория комиссиясенә» сүзлөрөнө алмаштырырга;

д) 9 пунктта «Муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе» сүзләрән «Территория комиссиясе» сүзлөрөнө алмаштырырга;

29) 46 статьяда:

- а) 1 пунктта «муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясенә» сүзләрен «территория комиссиясенә» сүзләренә алмаштырырга;
- б) 4 пунктта «муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе» сүзләрен «территория комиссиясе» сүзләренә алмаштырырга;
- в) 9 пунктта «муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе» сүзләрен «территория комиссиясе» сүзләренә алмаштырырга;

30) 47 статьяда:

- а) 7 пунктта «муниципаль берәмлек сайлау комиссиясе» сүзләрен «территория комиссиясе» сүзләренә алмаштырырга;
- б) 8 пунктта «Муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе» сүзләрен «Территория комиссиясе» сүзләренә, «муниципаль берәмлек сайлау комиссиясе» сүзләрен «территория комиссиясе» сүзләренә алмаштырырга;
- в) 9 пунктта «муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясенә» сүзләрен «территория комиссиясенә» сүзләренә, «муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе» сүзләрен «территория комиссиясе» сүзләренә алмаштырырга;
- г) 9¹ пунктта «муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе» сүзләрен «территория комиссиясе» сүзләренә алмаштырырга;
- д) 10 пунктта «муниципаль берәмлек сайлау комиссиясенә» сүзләрен «территория комиссиясенә» сүзләренә, «муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе» сүзләрен «территория комиссиясе» сүзләренә алмаштырырга;
- е) 12 пунктта «Муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе» сүзләрен «Территория комиссиясе» сүзләренә, «муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе» сүзләрен «территория комиссиясе» сүзләренә, «муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясенә» сүзләрен «территория комиссиясенә» сүзләренә алмаштырырга;

31) 48 статьяда:

- а) исемендә «Муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе» сүзләрен «Территория комиссиясе» сүзләренә алмаштырырга;
- б) 1 пунктта «муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе» сүзләрен «территория комиссиясе» сүзләренә алмаштырырга;
- в) 2 пунктта беренче жәмләдә «Муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе» сүзләрен «Территория комиссиясе» сүзләренә, икенче жәмләдә «муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе таләбе буенча» сүзләрен «территория комиссиясенә таләбе буенча» сүзләренә, «белгечләрне муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе карамагына» сүзләрен «белгечләрне территория комиссиясе билгеләгән срокка, әмма алты айдан да күбрәккә түгел, территория комиссиясе карамагына» сүзләренә алмаштырырга, өченче жәмләне төшереп калдырырга;
- г) 4 пунктта «муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе» сүзләрен «территория комиссиясе» сүзләренә алмаштырырга;

32) 49 статьяның 4¹ пунктында «муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе» сүзләрен «территория комиссиясе» сүзләренә алмаштырырга;

33) 51 статьяда:

- а) 2 пунктта «муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе» сүзләрен «территория комиссиясе» сүзләренә алмаштырырга;
- б) 2¹ пунктта «муниципаль берәмлек сайлау комиссиясе» сүзләрен «территория комиссиясе» сүзләренә, «муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе» сүзләрен «территория комиссиясе» сүзләренә алмаштырырга;
- в) 4 пунктта «муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе» сүзләрен «территория комиссиясе» сүзләренә алмаштырырга;
- г) 6 пунктта «Муниципаль берәмлек сайлау комиссиясе» сүзләрен «Территория комиссиясе» сүзләренә алмаштырырга;
- д) 7 пунктта «муниципаль берәмлек сайлау комиссиясенен» сүзләрен «территория комиссиясенен» сүзләренә, «Муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе» сүзләрен «Территория комиссиясе» сүзләренә, «муниципаль берәмлек сайлау комиссиясе» сүзләрен «территория комиссиясе» сүзләренә, «Муниципаль берәмлек сайлау комиссиясенен» сүзләрен «Территория комиссиясенен» сүзләренә алмаштырырга;
- е) 8 пунктта «Муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе» сүзләрен «Территория комиссиясе» сүзләренә, «муниципаль берәмлек сайлау комиссиясе» сүзләрен «территория комиссиясе» сүзләренә, «Муниципаль берәмлек сайлау комиссиясе» сүзләрен «Территория комиссиясе» сүзләренә алмаштырырга;
- ж) 9 пунктта «Муниципаль берәмлек сайлау комиссиясе» сүзләрен «Территория комиссиясе» сүзләренә, «муниципаль берәмлек сайлау комиссиясе» сүзләрен «территория комиссиясе» сүзләренә алмаштырырга;
- з) 12 пунктта «Муниципаль берәмлекнең сайлау комиссияләрендә» сүзләрен «Территория комиссияләрендә» сүзләренә алмаштырырга;
- и) 13 пунктта «муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе» сүзләрен «территория комиссиясе» сүзләренә алмаштырырга;

34) 51¹ статьяда:

- а) 1 пунктта «муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе» сүзләрен «территория комиссиясе» сүзләренә алмаштырырга;
- б) 2 пунктта «референдумнарда» сүзеннән соң «, шул исәптән Татарстан Республикасы чикләрендә,» сүзләрен өстәргә;
- в) 4 пунктның беренче абзацында «муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе» сүзләрен «территория комиссиясе» сүзләренә алмаштырырга;
- г) 5 пунктта «референдумнарда» сүзеннән соң «, шул исәптән Татарстан Республикасы чикләрендә,» сүзләрен өстәргә;
- д) 6 пунктны түбөндәге редакциядә бөян итәргә:
«6. Тавыш бирүне үткөрү турында карар өлеге статья нигезендә кабул ителгән очракта, өлеге Законның 52¹ статьясындагы 1 пунктында, 15 пунктында, 16 пунктында каралган вакытыннан алда тавыш бирү, өлеге Законның

53 статьясындагы 18 пункттында каралган тавыш бирү бинасыннан читтә тавыш бирү үткөрелми.»;

35) 52 статьяда:

а) 6 пунктка түбәндәге эчтәлекле яңа өченче жәмлә өстәргә: «Территория комиссиясенә тиешле карары нигезендә граждан паспортының яисә гражданның паспортын алмаштыручы документның сериясе һәм номеры референдумда катнашучылар исемлеген төзегәндә әлегә исемлеккә «Сайлаулар» ДАСтан файдаланып кертеләргә мөмкин.», түбәндәге эчтәлекле жәмлә өстәргә: «Референдумда катнашучылар исемлеге электрон рәвештә төзелгән очракта, Россия Федерациясе Үзәк сайлау комиссиясе билгеләгән таләпләрне исәпкә алып, референдум үткәргәндә Татарстан Республикасы Үзәк сайлау комиссиясе тарафыннан билгеләнгән тәртиптә электрон график имзаны куллану рөхсәт ителә.»;

б) 11 пунктта «Муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе» сүзләрен «Территория комиссиясе» сүзләренә алмаштырырга;

в) 12 пунктны түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«12. Участок комиссиясе әгъзасы, күзәтүче һәм башка затлар Россия Федерациясенә сайлаулар һәм референдумнар турындагы законнарын бозса, участок комиссиясе әгъзасы комиссия эшендә катнашудан шунда ук читләштерелә, ө күзәтүче һәм башка затлар тавыш бирү бинасыннан (тавыш бирү йомгаклары хакындагы беркетмәләрне кабул итү, бу беркетмәләрнең күрсәткечләрен кушу һәм тиешле территориядә тавыш бирү йомгаклары турында беркетмә төзү гамәлгә ашырыла торган бинадан) чыгарыла. Участок комиссиясе әгъзасын шушы комиссия эшендә катнашудан читләштерү, күзәтүченә яисә башка затны тавыш бирү бинасыннан (тавыш бирү йомгаклары хакындагы беркетмәләрне кабул итү, бу беркетмәләрнең күрсәткечләрен кушу һәм тиешле территориядә тавыш бирү йомгаклары турында беркетмә төзү гамәлгә ашырыла торган бинадан) чыгару хакындагы карар суд тарафыннан участок комиссиясенә (башка комиссиянең) урнашу урыны буенча кабул ителә. Тиешле суд карарын үтәүне хокук саклау органнары тәмин итә. Хокук саклау органнары шулай ук федераль законнар нигезендә тавыш бирү бинасында һәм референдум участогы территориясендә гражданнар иминлеген һәм жәмәгать тәртибен тәмин итә.»;

г) 13¹ пунктта «, шулай ук дистанцион электрон тавыш бирү юлы белән» сүзләрен төшереп калдырырга;

д) 14 пунктта «муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе» сүзләрен «территория комиссиясе» сүзләренә алмаштырырга;

36) 52¹ статьяда:

а) 1 пунктта «муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе» сүзләрен «территория комиссиясе» сүзләренә алмаштырырга;

б) 3 пунктта «муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе» сүзләрен «территория комиссиясе» сүзләренә алмаштырырга;

в) 4 пунктта «Муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе» сүзләрен «Территория комиссиясе» сүзләренә алмаштырырга;

г) 6 пунктта «муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе» сүзләрен «территория комиссиясе» сүзләренә, «муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясенә» сүзләрен «территория комиссиясенә» сүзләренә алмаштырырга;

д) 7 пунктта:

«муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясенә» сүзләрен «территория комиссиясенә» сүзләренә алмаштырырга;

«киңәш бирү тавышы хокукына ия комиссия әгъзалары,» сүзләрен төшереп калдырырга;

е) 8 пунктта «муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе» сүзләрен «территория комиссиясе» сүзләренә алмаштырырга;

ж) 9 пунктта «Муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе» сүзләрен «Территория комиссиясе» сүзләренә алмаштырырга;

з) 10 пунктта «муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе» сүзләрен «территория комиссиясе» сүзләренә алмаштырырга;

и) 11 пунктта «муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе» сүзләрен «территория комиссиясе» сүзләренә алмаштырырга;

к) 12 пунктта «муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе» сүзләрен «территория комиссиясе» сүзләренә алмаштырырга;

37) түбәндәге эчтәлекле 52² статья өстәргә:

«52² статья. Дистанцион рәвештә электрон тавыш бирү

1. Референдум үткәрелгәндә территория комиссиясе карары белән дистанцион рәвештә электрон тавыш бирү үткәрелергә мөмкин. Әлеге карарда дистанцион рәвештә электрон тавыш бирүне үткөрү сроклары, дистанцион рәвештә электрон тавыш бирүне үткөрү өчен кулланыла торган дәүләт мәгълүмат системалары, шулай ук референдумда катнашучының дистанцион рәвештә электрон тавыш бирүдә катнашу хокукын бирү шартлары билгеләнергә тиеш.

2. «Россия Федерациясе гражданның сайлау хокукларының һәм референдумда катнашу хокукының төп гарантияләре турында» Федераль закон нигезендә, федераль дәүләт хакимияте органнарына сайлауларда һәм (яисә) Россия Федерациясе референдумында тавыш бирү көннәре Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнарына, жирле үзидарә органнарына сайлауларда һәм (яисә) Татарстан Республикасы референдумында, жирле референдумда тавыш бирү көннәре белән туры килгән очракта, дистанцион рәвештә электрон тавыш бирүне үткөрү хакындагы карар, Татарстан Республикасы Үзәк сайлау комиссиясе тәкъдимен исәпкә алып, Россия Федерациясе Үзәк сайлау комиссиясе тарафыннан кабул ителә.

3. Референдумда дистанцион рәвештә электрон тавыш бирүне үткөрү турындагы карар, Россия Федерациясе Үзәк сайлау комиссиясе белән килештереп, территория комиссиясе тәкъдиме буенча Татарстан Республикасы Үзәк сайлау комиссиясе тарафыннан кабул ителә.

4. Федераль дәүләт хакимияте органнарына сайлауларда һәм (яисә) Россия Федерациясе референдумында элегрәк кулланылган региональ (республика) дәүләт

мәгълүмат системасыннан файдаланып дистанцион рәвештә электрон тавыш бирүне үткөрү турында карар кабул ителгән очракта, килештерү таләп ителми, бу чакта Татарстан Республикасы Үзәк сайлау комиссиясе кабул ителгән карар турында Россия Федерациясе Үзәк сайлау комиссиясенә хәбәр итә.

5. Дистанцион рәвештә электрон тавыш бирү сертификация үткән һәм Россия Федерациясе Үзәк сайлау комиссиясе тарафыннан билгеләнгән дистанцион рәвештә электрон тавыш бирүне үткөрү таләпләренә туры килгән «Сайлаулар» ДАСны, шулай ук башка дөүләт мәгълүмат системаларын, шул исәптән региональ (республика) дөүләт мәгълүмат системаларын, кулланып үткөрелә.

6. Референдумда дистанцион рәвештә электрон тавыш бирүне үткөрү өчен федераль һәм (яисә) региональ (республика) дөүләт мәгълүмат системалары кулланылырга мөмкин.

7. «Россия Федерациясе гражданның сайлау хокукларының һәм референдумда катнашу хокукының төп гарантияләре турында» Федераль закон нигезендә, федераль дөүләт хакимияте органнарына сайлауларда һәм (яисә) Россия Федерациясе референдумында тавыш бирү көннәре Татарстан Республикасы дөүләт хакимияте органнарына, жирле үзидарә органнарына сайлауларда һәм (яисә) Татарстан Республикасы референдумында, жирле референдумда тавыш бирү көннәре белән туры килгән очракта, дистанцион рәвештә электрон тавыш бирү тәртибе, Татарстан Республикасы Үзәк сайлау комиссиясе тәкъдимен исәпкә алып, Россия Федерациясе Үзәк сайлау комиссиясе тарафыннан раслана.

8. «Россия Федерациясе гражданның сайлау хокукларының һәм референдумда катнашу хокукының төп гарантияләре турында» Федераль закон нигезендә, референдумны федераль дөүләт мәгълүмат системаларын кулланып үткәргәндә, дистанцион рәвештә электрон тавыш бирү тәртибе Россия Федерациясе Үзәк сайлау комиссиясе тарафыннан раслана.

9. Референдумны региональ (республика) дөүләт мәгълүмат системасын кулланып үткәргәндә, әлеге статьяның 10 пункттында каралган таләпләргә исәпкә алган дистанцион рәвештә электрон тавыш бирү тәртибе Татарстан Республикасы Үзәк сайлау комиссиясе тарафыннан раслана.

10. Россия Федерациясе Үзәк сайлау комиссиясе тарафыннан билгеләнгән дистанцион рәвештә электрон тавыш бирүне үткөрү таләпләрен исәпкә алган дистанцион рәвештә электрон тавыш бирү тәртибенә түбәндәгеләр керергә тиеш:

а) дистанцион рәвештә электрон тавыш бирүдә катнашу турында гариза бирү һәм аны кире алу, дистанцион рәвештә электрон тавыш бирүдә катнашучылар исемлеген төзү һәм куллану тәртибе һәм сроклары йә дистанцион рәвештә электрон тавыш бирүдә мондый гариза бирмичә генә катнашу шартлары һәм дистанцион рәвештә электрон тавыш бирүдә катнашканның исемлеген төзү һәм куллану тәртибе;

б) референдумда катнашучының белешмәләрен тикшерүне һәм референдумда катнашучылар регистры белешмәләре белән чагыштыруны күздә тоткан дистанцион рәвештә электрон тавыш бирүдә катнашу өчен референдумда катнашучыны аутентификацияләү һәм идентификацияләү тәртибе;

в) референдумда катнашучының дистанцион рәвештә электрон тавыш бирүдә

катнашу тәртибе;

г) дистанцион рәвештә электрон тавыш бирүне оештырганда, гамәлгә ашырганда һәм, мондый тавыш бирү үзенчәлекләрен исәпкә алып, аның йомгакларын билгеләгәндә күзәтү мөмкинлеген тәмин итү тәртибе, шулай ук күзәтүчеләрне билгеләп кую тәртибе;

д) дистанцион рәвештә электрон тавыш бирү йомгакларын билгеләү һәм референдум нәтижәләрен билгеләгәндә аларны исәпкә алу тәртибе.

11. Дистанцион рәвештә электрон тавыш бирүдә катнашучылар исемлегенә кертелгән референдумда катнашучы тиешле референдумда катнашучылар исемлегеннән төшереп калдырыла.

12. Дистанцион рәвештә электрон тавыш бирүдә катнашу өчен референдумда катнашучы дистанцион рәвештә электрон тавыш бирү тәртибендә билгеләнгән «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрәндәге махсус порталга (шул исәптән махсус мобиль кушымтадан файдаланып) мөрәжәгать итә һәм аутентификация һәм идентификация, шулай ук шәхесне таныклау процедураларын уза, шуннан соң ул дистанцион рәвештә электрон тавыш бирүдән файдалана ала.

13. Дистанцион рәвештә электрон тавыш бирү барышында анонимлаштыру калдыру процедурасы башкарыла, ул тәмамланганнан соң, электрон бюллетеньгә күчү башкарыла һәм, кирәкле мәгълүмат, аны тутыру тәртибе белән танышканнан соң, хуплаган позициягә туры килә торган квадратта электрон рәвештә тамга кую юлы белән ихтыяр белдерү мөмкинлеге бирелә. Референдумда катнашучы ихтыяр белдерүне башкарганнан соң, ихтыяр белдерүне үзгәртү (кабат ихтыяр белдерү) рөхсәт ителми. Дистанцион рәвештә электрон тавыш бирүдән файдаланган референдумда катнашучы референдум участогында бюллетень алырга хокуксыз. Мондый референдумда катнашучы дистанцион рәвештә электрон тавыш бирү тәртибендә билгеләнгән очракларда турыдан-туры тавыш бирү бинасында яисә башка бинада дистанцион рәвештә электрон тавыш бирүдә катнашу өчен техник чаралардан файдаланырга мөмкин.

14. Дистанцион рәвештә электрон тавыш бирү үткәрелгәндә ихтыяр белдерүнең анонимлаштырылган нәтижәләре, аларны формалаштырган саен, кичектергесез рәвештә шифрлана һәм шифрланган рәвештә тиешле мәгълүмат базасындагы мәгълүмат блоклары чылбырында саклана. Ихтыяр белдерү нәтижәләрен шифрлау шифр ачкычын кулланып гамәлгә ашырыла. Ихтыяр белдерү нәтижәләрен шифр ачкычын кулланып уку мөмкин түгел. Тавыш бирү тәмамланганнан соң ихтыяр белдерү нәтижәләрен уку шифрны ачу ачкычын кулланып башкарыла.

15. Дистанцион рәвештә электрон тавыш бирү үткәрелгәндә референдумда катнашучы тарафыннан ихтыяр белдерүне гамәлгә ашыру һәм референдумда катнашучыларның, ихтыяр белдерүләренең саклана торган нәтижәләренең үзгәрмәвен һәм тавыш бирү яшеренлеген үтәүне исәпкә алып, дистанцион рәвештә электрон тавыш бирү йомгаклары турындагы белешмәләрне формалаштыру мөмкинлеге, шулай ук референдумда катнашучының персонал белешмәләре һәм аның ихтыяр белдерү нәтижәсе арасында бәйләнеш билгели алмау тәмин ителә.

16. Дистанцион электрон тавыш бирүне оештырганда һәм гамәлгә ашырганда

федераль башкарма хакимиятнең иминлекне тәэмин итү өлкәсендәге органы һәм федераль башкарма хакимиятнең техник разведкаларга каршы тору һәм мәғлүматны техник яклау өлкәсендәге вәкаләтле органы тарафыннан аларның вәкаләтләре чикләрендә билгеләнгән дәүләт мәғлүмат системаларындагы мәғлүматны саклау турындагы таләпләргә үтәү тәэмин ителергә тиеш.

17. «Россия Федерациясе гражданның сайлау хокукларының һәм референдумда катнашу хокукының төп гарантияләре турында» Федераль закон нигезендә дистанцион электрон тавыш бирүне оештырганда һәм гамәлгә ашырганда «Сайлаулар» ДАСны, башка дәүләт мәғлүмат системаларын куллану, шулай ук референдумда катнашучыларның персонал бөлешмәләрен эшкәрткәндә аларның хезмәттәшлеге бары тик референдумда катнашу хокукын гамәлгә ашыру максатларында гына башкарыла.»;

38) 53 статьяда:

а) 6 пунктта «участок комиссиясенең киңәш бирү тавышы хокукына ия әгъзаларына һәм» сүзләрен төшереп калдырырга;

б) 14 пунктта «референдум комиссиясенең киңәш бирү тавышы хокукына ия әгъзалары,» сүзләрен, «референдум комиссиясенең киңәш бирү тавышы хокукына ия кимендә ике әгъзасына, инициатив төркем һәм референдумда катнашучыларның башка төркемнәре, ижтимагый берләшмәләр билгеләп куйган күзәтүчеләргә» сүзләрен «инициатив төркем, ижтимагый берләшмәләр билгеләп куйган кимендә ике күзәтүчегә» сүзләренә алмаштырырга;

в) 17 пунктта «участок комиссиясенең киңәш бирү тавышы хокукына ия әгъзалары һәм» сүзләрен төшереп калдырырга;

39) 54 статьяның 2 пункттындагы «д» пунктчасының дүртенче абзацында «муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе» сүзләрен «территория комиссиясе» сүзләренә алмаштырырга;

40) 55 статьяда:

а) 4 пунктта «муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе» сүзләрен «территория комиссиясе» сүзләренә алмаштырырга;

б) 5 пунктның «г» пунктчасында «муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе» сүзләрен «территория комиссиясе» сүзләренә алмаштырырга;

в) 6 пунктның алтынчы абзацында «, ә участок комиссиясенең киңәш бирү тавышы хокукына ия әгъзалары башкарылган санауның дәрәсләгенә инанырга хокуклы» сүзләрен төшереп калдырырга;

г) түбәндәге эчтәлеккә б¹ пункт өстәргә:

«б¹. Референдумда катнашучылар исемлегә электрон рәвештә төзелгән, төгәлләштерелгән һәм кулланылган очракта, әлегә статьяның 5 һәм 6 пунктларында каралган күрсәткечләргә кушу гамәлләре мондый исемлек буенча автомат рәвештә башкарыла.»;

д) 9 пунктта «участок комиссиясенең киңәш бирү тавышы хокукына ия әгъзалары,» сүзләрен төшереп калдырырга;

- е) 10 пунктта «да, киңәш бирү тавышы хокукына ия әғзаларына да» сүзләрен төшереп калдырырга;
- ж) 12 пунктта «барлык бюллетеньнәр» сүзләрен «референдум округы буенча тавыш бирү өчен барлык бюллетеньнәр» сүзләренә алмаштырырга;
- з) 14¹ пунктта «Муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе» сүзләрен «Территория комиссиясе» сүзләренә, «муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе» сүзләрен «территория комиссиясе» сүзләренә алмаштырырга;
- и) 19 пунктта «, ә участок комиссиясенә киңәш бирү тавышы хокукына ия әғзалары башкарылган санауның дәрәсләгенә инанырга хокуклы» сүзләрен төшереп калдырырга;
- к) 20 пунктта «участок комиссиясенә киңәш бирү тавышы хокукына ия әғзаларын һәм» сүзләрен төшереп калдырырга;
- л) 21 пунктта «да, шулай ук киңәш бирү тавышы хокукына ия әғзалары да» сүзләрен «, күзәтүчеләр» сүзләренә алмаштырырга;
- м) 22 пунктның беренче абзацында «участок комиссиясенә киңәш бирү тавышы хокукына ия әғзалары,» сүзләрен төшереп калдырырга;
- н) 23 пунктта «муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясенә» сүзләрен «территория комиссиясенә» сүзләренә алмаштырырга;
- о) 28 пунктта «муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясенә» сүзләрен «территория комиссиясенә» сүзләренә алмаштырырга;
- п) 29 пунктта «участок комиссиясенә киңәш бирү тавышы хокукына ия әғзаларының, әлеге Законның 24 статьясындагы 3 пункттында күрсәтелгән башка затларның» сүзләрен «әлеге Законның 24 статьясындагы 3 пункттында күрсәтелгән затларның» сүзләренә алмаштырырга;
- 41) 56 статьяда:
- а) 1 пунктта «Муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе» сүзләрен «Территория комиссиясе» сүзләренә, «Муниципаль берәмлек сайлау комиссиясенә» сүзләрен «Территория комиссиясенә» сүзләренә алмаштырырга;
- б) 2 пунктта «муниципаль берәмлек сайлау комиссиясенә» сүзләрен «территория комиссиясенә» сүзләренә, «муниципаль берәмлек сайлау комиссиясе» сүзләрен «территория комиссиясе» сүзләренә, «муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясендә» сүзләрен «территория комиссиясендә» сүзләренә, «муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе» сүзләрен «территория комиссиясе» сүзләренә, «муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясенә» сүзләрен «территория комиссиясенә» сүзләренә, «Муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе» сүзләрен «Территория комиссиясе» сүзләренә алмаштырырга;
- в) 3 пунктта «муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе» сүзләрен «территория комиссиясе» сүзләренә алмаштырырга;
- г) 4 пунктта «муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе» сүзләрен «территория комиссиясе» сүзләренә алмаштырырга;
- д) 5 пунктның беренче абзацында «Муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе» сүзләрен «Территория комиссиясе» сүзләренә алмаштырырга;
- е) 6 пунктның беренче абзацында «муниципаль берәмлекнең сайлау

комиссиясенен» сүзләрән «территория комиссиясенен» сүзләрәнә алмаштырырга;

ж) 7 пунктта «Муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе» сүзләрән «Территория комиссиясе» сүзләрәнә, «муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясенә» сүзләрән «территория комиссиясенә» сүзләрәнә, «муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе» сүзләрән «территория комиссиясе» сүзләрәнә алмаштырырга;

з) 8 пунктта «Муниципаль берәмлек сайлау комиссиясенен» сүзләрән «Территория комиссиясенен» сүзләрәнә алмаштырырга;

и) 9 пунктта «муниципаль берәмлек сайлау комиссиясе» сүзләрән «территория комиссиясе» сүзләрәнә алмаштырырга;

к) 10 пунктта «белән һәм муниципаль берәмлек сайлау комиссиясенен киңәш бирү тавышы хокукына ия әгъзаларының, күзәтүчеләрнең, әлеге Законның 24 статьясындагы 3 пункттында күрсәтелгән, референдум нәтижәләрен билгеләгәндә һәм беркетмәләрне төзегәндә шунда булган башка затларның» сүзләрән «, күзәтүчеләрнең, әлеге Законның 24 статьясындагы 3 пункттында күрсәтелгән, референдум нәтижәләрен билгеләгәндә һәм беркетмәләрне төзегәндә шунда булган башка затларның» сүзләрәнә алмаштырырга;

л) 11 пунктта «муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе» сүзләрән «территория комиссиясе» сүзләрәнә алмаштырырга;

м) 12 пунктта:

«муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе» сүзләрән «территория комиссиясе» сүзләрәнә алмаштырырга;

«үзенең киңәш бирү тавышы хокукына ия әгъзаларына,» сүзләрән төшереп калдырырга;

н) 13 пунктта:

«муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе» сүзләрән «территория комиссиясе» сүзләрәнә, «муниципаль берәмлек сайлау комиссиясенен» сүзләрән «территория комиссиясенен» сүзләрәнә, «муниципаль берәмлек сайлау комиссиясе» сүзләрән «территория комиссиясе» сүзләрәнә алмаштырырга;

«тиешле референдум комиссиясенен киңәш бирү тавышы хокукына ия әгъзаларына,» сүзләрән төшереп калдырырга;

42) 57 статьяда:

а) 1 пунктта «муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе» сүзләрән «территория комиссиясе» сүзләрәнә алмаштырырга;

б) 3 пунктта «муниципаль берәмлек сайлау комиссиясенен» сүзләрән «территория комиссиясенен» сүзләрәнә алмаштырырга;

43) 58 статьяның 3 пункттында «Россия Федерациясе Үзәк сайлау комиссиясе,» сүзләрән төшереп калдырырга;

44) 59 статьяда:

а) 2 пунктта «Муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе» сүзләрән «Территория комиссиясе» сүзләрәнә алмаштырырга;

б) 3 пунктта «муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе» сүзләрен «территория комиссиясе» сүзләренә алмаштырырга;

в) 4 пунктта «Муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе» сүзләрен «Территория комиссиясе» сүзләренә алмаштырырга;

45) 61 статьяда:

а) 2 пунктта «һәм киңеш бирү тавышы» сүзләрен төшереп калдырырга;

б) 3¹ пунктта «муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясенен» сүзләрен «территория комиссиясенен» сүзләренә алмаштырырга;

46) 63 статьяның беренче абзацында «муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе» сүзләрен «территория комиссиясе» сүзләренә алмаштырырга.

4 статья

Түбәндәгеләрне үз көчен югалткан дип танырга:

1) «Татарстан Республикасы Президентын чакыртып алу тәртибе турында» 2012 елның 25 декабрендәге 92-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законнын (Татарстан Дәүләт Советы Жыелма басмасы, 2012, № 12 (II өлеш));

2) «Татарстан Республикасы Сайлау кодексына һәм Татарстан Республикасының аерым закон актларына үзгәрешләр кертү турында» 2014 елның 26 маендагы 41-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законнын 4 статьясын (Татарстан Дәүләт Советы Жыелма басмасы, 2014, № 5);

3) «Татарстан Республикасы Сайлау кодексына һәм Татарстан Республикасының аерым закон актларына үзгәрешләр кертү турында» 2015 елның 8 маендагы 34-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законнын 4 статьясын (Татарстан Дәүләт Советы Жыелма басмасы, 2015, № 5);

4) «Татарстан Республикасы Сайлау кодексына һәм Татарстан Республикасының аерым закон актларына үзгәрешләр кертү турында» 2016 елның 18 июнендәге 45-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законнын 4 статьясын (Татарстан Дәүләт Советы Жыелма басмасы, 2016, № 6 (I өлеш));

5) «Татарстан Республикасы Сайлау кодексына һәм Татарстан Республикасының аерым закон актларына үзгәрешләр кертү турында» 2018 елның 7 июнендәге 38-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законнын 4 статьясын (Татарстан Республикасы законнар жыелмасы, 2018, № 44 (I өлеш));

6) «Татарстан Республикасы Сайлау кодексына һәм Татарстан Республикасының аерым закон актларына үзгәрешләр кертү турында» 2018 елның 7 ноябрәндәге 83-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законнын 4 статьясын (Татарстан Республикасы законнар жыелмасы, 2018, № 83 (I өлеш));

7) «Татарстан Республикасы Сайлау кодексына һәм Татарстан Республикасының аерым закон актларына үзгәрешләр кертү турында» 2019 елның 5 апрелендәге 32-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законнын 4 статьясын (Татарстан Республикасы законнар жыелмасы, 2019, № 28 (I өлеш));

8) «Татарстан Республикасы Сайлау кодексына һәм Татарстан

Республикасының аерым закон актларына үзгәрешләр кертү турында» 2019 елның 27 декабрдәгә 116-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законының 4 статьясын (Татарстан Республикасы законнар жыйнагы, 2020, № 4 (I өлеш));

9) «Татарстан Республикасы Сайлау кодексына һәм Татарстан Республикасының аерым закон актларына үзгәрешләр кертү турында» 2021 елның 8 апрелдәгә 23-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законының 4 статьясын (Татарстан Республикасы законнар жыйнагы, 2021, № 29 (I өлеш));

10) «Татарстан Республикасы Сайлау кодексына һәм Татарстан Республикасының аерым закон актларына үзгәрешләр кертү турында» 2021 елның 11 декабрдәгә 90-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законының 4 статьясын (Татарстан Республикасы законнар жыйнагы, 2021, № 93 (I өлеш)).

5 статья

1. Әлеге Закон, әлеге статьяда аларның үз көченә керүенә башка сроклары билгеләнгән нигезләмәләрдән тыш, рәсми басылып чыккан көнненән үз көченә керә.

2. Әлеге Законның 1 статьясындагы 3 – 6 пунктлары, 7 пунктның «а» пунктчасы, 9 пунктның «а» һәм «в» пунктчалары, 10 пунктның «д» – «з», «к», «л» пунктчалары, 13 пунктның «а» пунктчасындагы өченче абзацы, 14 пунктның «д» һәм «е» пунктчалары, 16 пунктның «а» – «г» пунктчалары, 25 пунктның «а» һәм «б» пунктчалары, 26, 28 пунктлар, 29 пунктның «а» пунктчасы, 33 пунктның «а» – «в» пунктчалары, «г» пунктчасының икенче абзацы, «д» – «и» пунктчалары, 36 пункт, 37 пунктның «а», «б» һәм «з» пунктчалары, 38, 43 – 60 пунктлары, 3 статьясындагы 1 – 6, 8, 9 пунктлар, 10 пунктның «а» пунктчасы, 13 пунктның «б» һәм «д» пунктчалары, 14 пункт, 16 пунктның «а» пунктчасы, 17 – 21 пунктлар, 22 пунктның «б» – «г» пунктчалары, 23 – 33 пунктлар, 34 пунктның «а» һәм «в» пунктчалары, 35 пунктның «б» һәм «д» пунктчалары, 36 пунктның «а» – «г» пунктчалары, «д» пунктчасының икенче абзацы, «е» – «к» пунктчалары, 39 пункт, 40 пунктның «а» – «в», «з», «н», «о» пунктчалары, 41 пунктның «а» – «л» пунктчалары, «м» пунктчасының икенче абзацы, «н» пунктчасының икенче абзацы, 42, 44 пунктлар, 45 пунктның «б» пунктчасы, 46 пункты 2023 елның 1 гыйнварыннан үз көченә керә.

Татарстан Республикасы
Президенты

Р.Н. Миңнеханов

Казан, Кремль
2022 ел, 13 октябрь
№ 71-ТРЗ